

Zpravodaj Univerzity Pardubice

číslo 48 / prosinec 2006

univerzita

Den boje studentů za svobodu a demokracii

Středa 15. listopadu 2006

18:00 hodin – salonek menzy – katedra tělovýchovy a sportu a Univerzitní sportovní klub

- vyhlášení výsledků 48. ročníku sportovních soutěží o Standartu rektora a nejlepších sportovců univerzity v akademickém roce 2005/2006

Čtvrtek 16. listopadu 2006 • rektorský den

9:00 hodin – nový tělovýchovný areál

- slavnostní zahájení provozu tělocvičen a sportovní den

14:00 hodin – Aula Arnošta z Pardubic

- slavnostní akademický obřad

17:00 hodin – Galerie Univerzity Pardubice – Univerzitní knihovna

- vernisáž výstavy – akademický sochař Zdeněk Kolářský medaile, mince a sochařské práce

18:30 hodin – u pamětní desky před Univerzitní knihovnou

- vzpomínkový akt na události 17. listopadu (1939 * 1989)

19:00 hodin – Aula Arnošta z Pardubic

- slavnostní koncert Komorní filharmonie Pardubice
Fabio Furia (Itálie) – klarinet
Yuri Alperden (Estonsko) – dirigent

Stalo se již tradicí, že program Univerzity Pardubice ke Dni boje studentů za svobodu a demokracii zahrnuje m.j. i sportovní aktivity, které letošní akademický svátek zahájily.

Každoroční a celoroční klání mezi sportovními týmy jednotlivých fakult univerzity v 8 kolektivních a 3 individuálních sportovních disciplínách skončilo vyhlášením těch nejlepších, resp. fakulty, která v uplynulém akademickém roce 2005/2006 nasbírala nejvíce bodů a která získala na další rok do držení stříbrný putovní pohár, tzv. „Standartu rektora”. Letos dlouholeté prvenství Fakulty chemicko-technologické přebírala **Dopravní fakulta Jana Pernera**, která se umístila před druhou Fakultou ekonomicko-správní a třetí Fakultou chemicko-technologickou.

(výsledná tabulka v rubrice „Sport”)

rektor prof. Málék přestříhl pásku a otevřel nová tělovýchovná zařízení univerzity

při slavnostním akademickém obřadu udělana Medaile za zásluhy o Univerzitu Pardubice prof. Ing. Miroslavu Ludwigovi, CSc.

Zároveň byli vyhlášeni i **nejlepší sportovci Univerzity Pardubice v individuálních sportech** za uplynulý akademický rok.

V kategorii úspěšných reprezentantů, s umístěním na Českých akademických hrách, to jsou:

děkan DFJP prof. Culek s putovním pohárem pro nejlepší sportovní fakultu uplynulého akademického roku

po roce výstavby byla otevřena v jihovýchodním cípu univerzitního kampusu nová tělovýchovná zařízení

- již tradičně nejlepší pardubická atletka v hodu diskem a koulí, absolventa Fakulty ekonomicko-správní Ing. Jana Kárníková – za 1. místo na ve vrhu koulí na AM 2005 a MČR v hale i na dráze 2006,
  - Zdeněk Cejnar (2. ročník Fakulty ekonomicko-správní) – za 2. místo ve vrhu koulí na AM 2005 a ČAH 2006 v Brně,
  - Zdeněk Hnilo (2. ročník Fakulty chemicko-technologické) – za 2. místo v přespolním běhu na AM 2005,
  - Markéta Pazderková (2. ročník Fakulty chemicko-technologické) – za 1. místo ČAH v Brně 2006 ve veslování,
- a cvičitelka aerobiku Ing. Jana Martincová (doktorandka Fakulty chemicko-technologické).

Otevření nových tělocvičen a sportovní den

Bohatý program univerzity ve **čtvrtek 16. listopadu** začal v 9 hodin dopoledne pro univerzitní sport mimořádnou událostí – **byl zahájen provoz nových tělovýchovných zařízení univerzity** v Kunětické ulici. Byla postavena jako moderní víceúčelové zařízení v netradičním, vysoce funkčním stylu podle návrhu akad. arch. Ladislava Kuby a Ing. MA Tomáše Pilaře z Brna, a to během jednoho roku sdružením dodavatelů – akciových společností METROSTAV, VCES a UNIS-TAV. Jedná se o 1. část rozsáhlé výstavby v univerzitním kampusu v Pardubicích – Polabinách realizované v souvislosti s výstavbou nového areálu Fakulty chemicko-technologické. Předtím, než rektor prof. Jiří Málek přestřihl symbolicky pásku u vstupu do nového objektu, ve svém krátkém projevu vyjádřil rovněž poděkování všem, kteří se podíleli na zajištění náročné stavby a jejího uvedení do provozu. Přítomní si prohlédli zázemí sálů a vlastní haly, ve kterých byl zahájen sportovní den aerobikem. V druhé hale rektor rozlosoval a zahájil přátelské utkání ve volejbalu mezi družstvem studentů a zaměstnanců univerzity, kteří se nakonec těšili z vítězství nad týmem mladší části akademické obce. Sportovní den pak v obou tělocvičnách pokračoval až do odpoledních hodin dalšími zápasy – v badmintonu, florbalu a streetballu. (bliže o tělocvičnách – v článku o dni otevřených dveří)

Akademický obřad

Ve 14 hodin slavnostní program pokračoval akademickým obřadem v Aule Arnošta z Pardubic, při němž bylo promováno 40 nových doktorů tří fakult univerzity – 32 absolventů doktorských studijních programů Fakulty chemicko-technologické, 4 doktoři Dopravní fakulty Jana Pernera a 4 doktoři Fakulty ekonomicko-správní, kteří získali titul Ph.D. a dovršili tak třetí, nejvyšší stupeň vysokoškolského vzdělání. Akademické obci a všem přítomným hostům byli rovněž představeni 2 noví profesori univerzity a 9 nových docentů, kteří byli jmenováni během uplynulého roku.

Projev rektora

Spectabiles, honorabiles, doctorandi carissimi, cives academici, vážení hosté.

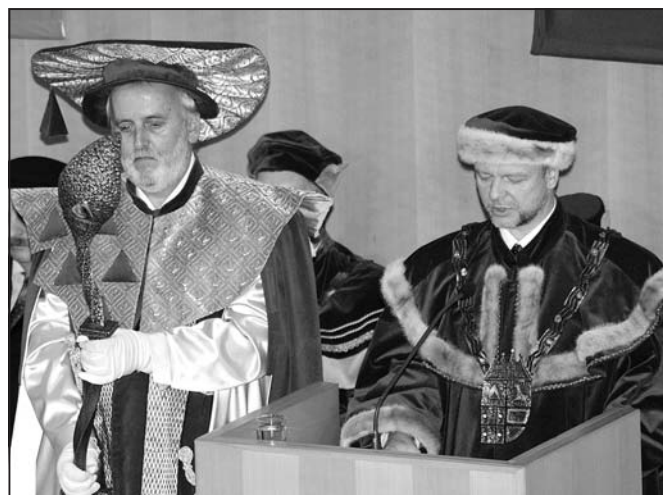
S potěšením se k vám obracím při příležitosti tradičního akademického obřadu, který se každoročně koná v předvečer výročí 17. listopadu. Je to okamžik, kdy jsou promováni absolventi doktorských studijních programů, které jsou dnes akreditovány na čtyřech fakultách a jednom vysokoškolském ústavu Univerzity Pardubice. Při této slavnostní příležitosti budou též předány jmenovací dekrety nově jmenovaným docentům, kteří v uplynulém roce úspěšně prošli habilitačním řízením. Tradičně také budou představeni noví profesori naší alma mater a uděleno jedno významné univerzitní ocenění. Doktorský titul je nejvyšší akademický gradus, který může univerzita udělit. Z tohoto pohledu je doktorské studium prestižní záležitostí univerzit a každá vysokoškolská instituce věnuje náležitou péči rozvoji, kultivaci a zdokonalování svých studijních programů. Asociace evropských univerzit, která sdružuje více jak 770 vysokoškolských institucí, jejímž řádným členem je i Univerzita Pardubice, definuje jednu z hlavních podmínek členství, že příslušná univerzita musí poskytovat akreditované doktorské studijní programy v dostatečně širokém spektru oborů. Doktorské studium je dominantně zaměřeno na vědecké bádání a samostatnou tvůrčí činnost v oblasti výzkumu, vývoje nebo na samostatnou teoretickou a tvůrčí činnost v oblasti umění, jak uvádí v příslušném para-

grafu zákon o vysokých školách ČR. Tradice takto pojímaného doktorského studia je v kontextu historie akademických institucí ve světovém měřítku záležitostí poměrně nedávnou. Je spojena s vizí Alexandera von Humboldta, který v roce 1810 založil Universität Berlin jako první moderní výzkumnou univerzitu a poprvé jasně definoval, že doktorské studium musí být založeno na samostatné tvůrčí činnosti. Tento princip byl poté přijat na dalších významných německých univerzitách a od 60 let devatenáctého století adaptován a dále rozvinut na univerzitách amerických (Yale, Harvard, Michigan), odkud se dále rozšířil na ostatních univerzitách v Severní Americe i v dalších zemích.

Samostatná tvůrčí práce studentů doktorského studia s akcentací nově zavedených metod či postupů řešení problémů je vlastní všem oborům bez ohledu na to, zda se jedná o historické bádání, ekonomické studie, inženýrské disciplíny či přírodovědné zkoumání. Jde o více než jen o prosté řešení složitých problémů a situací. Spíše se jedná o konceptualizaci, postupné hledání směrů, řešení krok za krokem, hlavně však o rozvoj kritického myšlení. Smyslem je rozvinutí sebedůvěry a schopnosti řešit obdobným způsobem i jinou problematiku, a to případně i v oborech zcela odlehlých. Jedině vlastní úsilí, houževnatost, schopnost překonávat překážky a samozřejmě také cílevědomost jsou oněmi klíčovými faktory, které v konečném důsledku vedou k tomu, že se ze studenta postupně stává samostatný kolega. Nezanedbatelným průvodním faktorem tohoto procesu by měla být i úcta a uznání tvořivosti ostatních lidí, což je charakteristický znak všech vyzrálých osobností.

Letošních 40 absolventů našich doktorských studijních programů dále rozšíří již poměrně početnou skupinu nositelů nejvyšších akademických titulů Univerzity Pardubice. S řadou našich doktorů se lze setkat na univerzitách a výzkumných pracovištích v Evropě, Severní Americe a v Japonsku. Další část působí v průmyslu, státní správě, místní samosprávě či domácích akademických pracovištích. Myslím, že se dobře uplatňují ve svých oborech, dokáží využít svých schopností a spoluvytvářejí dobré jméno naší almae matris. Rád bych tedy z tohoto místa popřál všem letošním absolventům doktorského studia hodně úspěchů a štěstí v odborné práci i v osobním životě. Věřím, že si ve svém srdci uchovají Univerzitu Pardubice a že budou pracovat pro dobro společnosti. Byl bych rád, kdyby si byli vědomi podpory a pomoci, kterou jim poskytli jejich blízcí po dobu doktorského i předchozích stupňů vysokoškolského studia.

Součástí dnešního akademického obřadu je i představení a předání jmenovacích dekretů 7 nově jmenovaným docentům Univerzity Pardubice. Dva noví docenti absolvovali habilitační řízení na jiné vysoké škole. Tuto vědecko-pedagogickou hodnost nezískávají všichni učitelé působící na univerzitě, ale pouze ti, kteří prokázali schopnost samostatně vést výuku, koncipovat nové předměty a současně také vyvíjejí dostatečnou tvůrčí činnost, která je obecně uznávána odbornou komunitou. Tato kombinace je poměrně obtížná

proslovení rektora prof. Ing. Jiřího Mállka, Dr.Sc. při slavnostním akademickém obřadu 16. listopadu

a vyžaduje velkou dávku usilí, osobní iniciativy a samozřejmě i tvůrčích schopností. Velmi mne těší, že se postupně daří dosahovat této významné vědecko-pedagogické hodnosti kolegům v relativně mladším věku, než tomu bývalo ještě před několika málo lety.

Vrcholem akademické kariéry je bezpochyby vědecko-pedagogická hodnost univerzitního profesora. Význam této hodnosti je umocněn i tím, že profesora na návrh vědecké rady podaný prostřednictvím ministryně školství, jmenuje prezident republiky. Profesor je význačnou a uznávanou osobností ve svém oboru a podle obecných zvyklostí též tvůrcem vlastní vědecké školy. Každá škola si velmi považuje této nepočtené skupiny klíčových osobností, které ji reprezentují v rámci odborné i širší veřejnosti. Dnešního dne budou představeni 2 noví profesori.

Kvalitní univerzitu tvoří především schopní lidé, kteří dokáží věnovat svůj elán a schopnosti tvorbě společného díla. Pevně věřím, že nově habilitovaní kolegové a noví profesori v tomto duchu pomohou budovat naši univerzitu, která je již nyní plnoprávnou součástí evropského prostoru terciárního vzdělávání s ambicí vytváření těsných vazeb na špičková akademická pracoviště v Evropě, Americe a Asii. Přeji jim v jejich práci hodně zduaru.

Quod bonum, felix, faustum fortunatumque sit.

Představení nových doktorů

FAKULTA CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ			
ve studijním programu: Anorganická chemie			
jméno	obhájil	v oboru	školitel
Ing. Jan Honzíček	6. prosince 2005	Anorganická chemie	doc. RNDr. Petr Nachtigall, Ph.D.
téma disertační práce: „Experimentální a teoretické studium hyperjemného štěpení vanadocenových komplexů“			
Ing. Blanka Kašná	22. září 2006	Anorganická chemie	prof. Ing. Jaroslav Holeček, DrSc.
téma disertační práce: „Ionic and Molecular Organotin (IV) Compounds Containing Y,C,Y – Chelating Ligands“			
Ing. Petra Zoufalá	22. září 2006	Anorganická chemie	doc. Ing. Milan Nádvorník, CSc.
téma disertační práce: „Organocínicité sloučeniny s C,Y-chelátujícími ligandy“			
ve studijním programu: Organická chemie			
Ing. Pavel Drabina	31. května 2006	Organická chemie	doc. Ing. Miloš Sedlák, CSc.
téma disertační práce: „Příprava, charakterizace a využití imidazolonylpyridinů a jejich komplexů s přechodnými kovy“			
MVDr. Ing. Ludmila Hejtmánková	31. května 2006	Organická chemie	doc. Ing. Miloš Sedlák, CSc.
téma disertační práce: „Kinetika a mechanismus transformační reakce substituovaných S-(1-fenylpyrrolidin-2-ON-3-YL)-isothiuroniových solí“			
Ing. Roman Keder	31. května 2006	Organická chemie	doc. Ing. Miloš Sedlák, CSc.
téma disertační práce: „Syntéza a studium reaktivity substituovaných 4,4-dialkyl-2-fenyloxazolin-5-onů a 5-methyl-3,5-difenyimidazolidin-2,4-dionů“			
ve studijním programu: Analytická chemie			
Mgr. Lea Lojková	12. prosince 2005	Analytická chemie	prof. Ing. Pavel Jandera, DrSc.
téma disertační práce: „Účinnost nadkritické fluidní extrakce z pevných vzorků“			
Ing. Tomáš Syrový	6. ledna 2006	Analytická chemie	prof. RNDr. Milan Meloun, DrSc.
téma disertační práce: „Spektrofotometrické stanovení disociačních konstant vybraných léčiv“			
Mgr. Šárka Štěpánková	20. dubna 2006	Analytická chemie	doc. Ing. Karel Ventura, CSc.
téma disertační práce: „Stanovení kinetických parametrů inhibitorů cholinesteráz na bázi karbamátů a karbazátů“			
ve studijním programu: Fyzikální chemie			
Ing. Kateřina Knotková	6. září 2006	Fyzikální chemie	Ing. Blanka Wichterlová, DrSc.
téma disertační práce: „Selective Oxidation of Paraffins over Metallo-zeolites“			
Ing. Jiří Raška	15. února 2006	Fyzikální chemie	doc. Ing. František Skopal, CSc.
téma disertační práce: „Biotransformace glycerolu na dihydroxyaceton mikroorganismem gluconobacter oxydans“			
Mgr. Pavla Zdražilová	15. února 2006	Fyzikální chemie	doc. Ing. Karel Komers, CSc.
téma disertační práce: „Enzymová katalýza inhibice cholinesteráz karbamátovými a karbazátovými inhibitory“			
ve studijním programu: Chemie a chemické technologie			
Ing. Petr Bělina	29. března 2006	Anorganická technologie	prof. Ing. Miroslav Trojan, DrSc.
téma disertační práce: „Nové metody syntézy pigmentů typu směsných oxidů“			
Ing. Richard Kuracina	20. září 2006	Organická technologie	doc. Ing. Břetislav Janovský, Dr.
téma disertační práce: „Vyšetřovanie havárií v chemickom priemysle“			
Ing. Robert Matyáš	19. prosince 2005	Organická technologie	prof. Ing. Svatopluk Zeman, DrSc.
téma disertační práce: „Studium vlastností některých organických peptidů“			
Ing. Petr Sazama	21. prosince 2005	Anorganická technologie	Ing. Blanka Wichterlová, DrSc.
téma disertační práce: „Selective Catalytic Reduction of NO _x over Ag/alumina“			
Ing. Radovan Skácel	10. listopadu 2006	Organická technologie	doc. Ing. Břetislav Janovský, Dr.
téma disertační práce: „Úvod do problematiky BLEVE v I-D geometrii – expanze plynu po roztržení tlakové nádoby“			
Ing. Jakub Šelešovský	12. června 2006	Organická technologie	doc. Ing. Pavel Vávra, CSc.
téma disertační práce: „Modelování řízeného tepelného namáhání výbušin“			
Ing. Pavel Šoustek	31. ledna 2006	Organická technologie	prof. Ing. Miloš Nepraš, DrSc.
téma disertační práce: „Syntéza a spektrální vlastnosti 1- a 2-aminopyrenu a některých jejich N-derivátů“			
Ing. Róbert Varga	19. prosince 2005	Organická technologie	prof. Ing. Svatopluk Zeman, DrSc.
téma disertační práce: „Využitie moderných analytických metód v stopovej analýze výbušnin“			

ve studijním programu: Chemie a technologie ochrany životního prostředí			
Mgr. Eva Hájková	27. února 2006	Aplikovaná a krajinná ekologie	doc. RNDr. Jitka Málková, CSc.
téma disertační práce: „Geobotanický výzkum ekotonových společenstev podél komunikačních lemů na území Krkonošského národního parku a ochranného pásma”			
ve studijním programu: Chemické a procesní inženýrství			
Ing. Helena Bendová	19. června 2006	Chemické inženýrství	prof. Ing. Ivan Machač, CSc.
téma disertační práce: „Proudění viskoelastických kapalin nehybnými vrstvami částic”			
Ing. Jan Vávra	20. června 2006	Řízení a ekonomika podniku	doc. Ing. Jaroslava Hyršlová, Ph.D.
téma disertační práce: „Takticko-operativní plánování a rozpočtování v podnicích chemického průmyslu”			
Ing. Pavel Zemene	20. června 2006	Řízení a ekonomika podniku	prof. Ing. Hana Lošťáková, CSc.
téma disertační práce: „Proces implementace diferencovaného řízení vztahů se zákazníky v podniku plastikářského průmyslu”			
ve studijním programu: Chemie a technologie materiálů			
Ing. Jaroslav Holeček	22. února 2006	Technologie makromolekulárních látek	doc. Ing. Petr Kalenda, CSc.
téma disertační práce: „Působení metalocenových komplexů na průběh zasychání oxidačně zasychajících nátěrových hmot”			
Ing. Hana Holická	26. září 2006	Technologie makromolekulárních látek	prof. RNDr. Marie Kaplanová, CSc.
téma disertační práce: „Přenos tiskové barvy na matně natírané papíry”			
Ing. Jaroslav Jedelský	16. února 2006	Chemie a technologie anorganických materiálů	prof. Ing. Miloslav Frumar, DrSc.
téma disertační práce: „Studium přípravy a vlastností amorfních chalkogenidů”			
Ing. Miloš Krbal	5. září 2006	Chemie a technologie anorganických materiálů	prof. Ing. Tomáš Wágner, CSc.
téma disertační práce: „Příprava a vlastnosti objemových skel a tenkých vrstev amorfních chalkogenidů obsahujících stříbro”			
Ing. Ivan Nesládek	26. září 2006	Technologie makromolekulárních látek	prof. Ing. Miloslav Milichovský, DrSc.
téma disertační práce: „Nová filosofie výroby tvarovaných papírenských výrobků”			
Ing. Jan Prokeš	24. května 2006	Technologie makromolekulárních látek	prof. Ing. Jaromír Šňupárek, DrSc.
téma disertační práce: „Využití fluorescenční spektroskopie při studiu chemických a fyzikálních změn probíhajících v epoxidových pryskyřicích”			
Ing. Daniela Varečková	24. května 2006	Technologie makromolekulárních látek	prof. Ing. Štěpán Podzimek, CSc.
téma disertační práce: „Využití kombinace gelové permeační chromatografie s rozptylovým fotometrem pro charakterizaci molekulární struktury alkydových pryskyřic”			
Ing. Josef Vraštil	22. února 2006	Technologie makromolekulárních látek	doc. Ing. Bořivoj Hlaváček, CSc.
téma disertační práce: „Studium organicko-anorganických hybridních systémů na bázi methakrylátových oligomerů a hvězdicových kopolymerů”			
DOPRAVNÍ FAKULTA JANA PERNERA			
ve studijním programu: Technika a technologie v dopravě a spojích			
Ing. Pavel Sála	16. února 2006	Dopravní prostředky a infrastruktura	doc. Ing. Jaromír Zelenka, CSc.
téma disertační práce: „Inovace programového systému pro simulační výpočty jízdy vozidel”			
Mgr. Věra Záhorová	8. června 2006	Dopravní prostředky a infrastruktura	prof. Ing. Jaroslav Menčík, CSc.
téma disertační práce: „Počítačem podporované posuzování spolehlivosti dopravních prostředků”			
Ing. Tomáš Zikmund	8. června 2006	Dopravní prostředky a infrastruktura	doc. Ing. Milan Graja, CSc.
téma disertační práce: „Dynamika podvozkových částí silničních vozidel”			
Ing. Radovan Doleček	26. září 2006	Dopravní prostředky a infrastruktura	doc. Ing. Karel Hlava, CSc.
téma disertační práce: „Přechodné jevy v napájecích stanicích Českých drah” (25 kV, 50 Hz)			
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ			
ve studijním programu: Systémové inženýrství a informatika			
Ing. Robert Baťa	8. listopadu 2006	Informatika ve veřejné správě	prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
téma disertační práce: „Toky informací v rámci úřadů a možnosti jejich zefektivnění”			
Ing. Petr Hájek	8. listopadu 2006	Informatika ve veřejné správě	prof. Ing. Vladimír Olej, CSc.
téma disertační práce: „Modelování bonity obcí metodami výpočetní inteligence”			
Ing. Miloslav Hub	7. prosince 2005	Informatika ve veřejné správě	prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
téma disertační práce: „Bezpečnost informací – autentizace”			
Ing. Miloslava Kašparová	7. prosince 2005	Informatika ve veřejné správě	doc. Ing. Pavel Petr, Ph.D.
téma disertační práce: „Informační predikční model pro financování dopravní obslužnosti v regionu pomocí metod výpočetní inteligence”			

Představení nových docentů univerzity

V habilitačním řízení byla v průběhu uplynulého roku ověřena vědecká kvalifikace a pedagogická způsobilost sedmi akademických pracovníků na Univerzitě Pardubice a dvou akademických pracovníků na jiných vysokých školách.

Tři fakulty univerzity jsou na základě akreditace udělené Akreditační komisí České republiky oprávněny vykonávat habilitační řízení – Fakulta chemicko-technologická v devíti oborech a Dopravní fakulta Jana Pernera ve dvou oborech, nově k nim letos přibyla práva habilitačního řízení na další fakultě univerzity – Fakultě ekonomicko-správní.

Docenti habilitovaní na Univerzitě Pardubice:

doc. Ing. Jiří Hanusek, Ph.D.

Byl jmenován docentem v oboru **Organická chemie** s účinností od 1. července 2006. Pracuje na Katedře organické chemie Fakulty chemicko-technologické a je nejmladším pokračovatelem školy reakční kinetiky. Většina jím publikovaných prací je z této oblasti, tuto linii sleduje i ve své pedagogické činnosti. Doc. Hanusek doposud publikoval 20 původních sdělení v mezinárodních časopisech. Tyto práce se převážně zabývají studiem reakčních mechanismů metodami reakční kinetiky. Habilitační práci „Acidobazicky katalyzované reakce vedoucí k heterocyklickým sloučeninám obsahujícím dusík a síru (kinetická studie)” obhájil dne 14. června 2006 před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické.

doc. Ing. Milan Kunhart, CSc.

Byl jmenován docentem v oboru **Dopravní prostředky a infrastruktura** s účinností od 1. června 2006. Pracuje na Katedře elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky Dopravní fakulty Jana Pernera.

Odbornou specializací doc. Milana Kunharta je železniční zabezpečovací technika. Významnou část své vědecké práce věnuje bezpečné konstrukci elektronických systémů určených k řízení kritických procesů. Přispívá též k rozvoji znalostí o bezpečných komunikacích mezi počítačovými systémy. Důležitým rysem odborné činnosti doc. Kunharta je úzké sepejetí s praxí. Přímou se podílí na výzkumných pracích, jejichž výsledkem jsou originální konstrukce elektronických zabezpečovacích systémů pro českou železnici, které v současnosti nacházejí uplatnění i jinde v Evropě a ve světě. Habilitační práci „Systémový návrh aplikace ERTMS/ETCSL2 v ČR” obhájil dne 24. května 2006 před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera, kde vystoupil s habilitační přednáškou „Aplikace evropského systému vlakového zabezpečovače v České republice”.

doc. Ing. Zuzana Navrátilová, CSc.

Byla jmenována docentkou v oboru **Analytická chemie** s účinností od 1. listopadu 2006. Pracuje na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity v Ostravě.

Doc. Navrátilová se od počátku své vědeckovýzkumné činnosti věnovala analytickým aplikacím elektrochemických metod, zejména metod voltametrických, zaměřených převážně na analýzu kontaminantů životního prostředí. Habilitační práci

v první řadě Auly Arnošta z Pardubic 7 z 9 nových docentů univerzity, v dalších dvou řadách část nových doktorů FChT

ci „Elektroanalýza s uhlíkovými pastovými elektrodami modifikovanými přírodními látkami” obhájila dne 11. října 2006 před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické.

doc. Ing. Petr Němec, Ph.D.

Byl jmenován docentem v oboru **Anorganická chemie** s účinností od 1. dubna 2006. Pracuje na Katedře obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické.

Hlavní zaměření vědecké činnosti doc. Němce se týká studia chalkogenidových skel a amorfních vrstev, jejich přípravě a fyzikálně-chemické charakterizaci. Vědecky začal pracovat ve skupině prof. Frumara již jako student, pokračoval jako diplomant, doktorand i v období po obhájení doktorské práce. Věnoval a věnuje se zejména studiu chalkogenidových skel dotovaných ionty vzácných zemin, určení jejich struktury, optických vlastností a Judd-Ofeltově analýze spektrálních parametrů. Pozornost věnoval i přípravě tenkých vrstev amorfních chalkogenidů, a to jak klasickými metodami, tak i depozicí pulzními lasery. V této oblasti se aktivně zúčastnil sestavování aparatury na pulzní laserovou depozici i přípravě vzorků, a to jak pro vlastní výzkum, tak pro pracovníky výzkumného centra, kolegy i další zájemce. Obdobně se účastnil sestavování, uvádění do provozu a měření a charakterizace materiálů metodou rentgenové fluorescenční spektroskopie i spektrální ellipsometrii s proměnným úhlem měření. V současné době se podílí na konstrukci dalšího zařízení pro měření časově rozlišitelných spekter anorganických materiálů. Habilitační práci „Příspěvek ke studiu chalkogenidových skel a amorfních chalkogenidových tenkých vrstev” obhájil dne 8. března 2006 před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické.

doc. Ing. Aleš Růžička, Ph.D.

Byl jmenován docentem v oboru **Anorganická chemie** s účinností od 1. dubna 2006. Pracuje na Katedře obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické.

V rámci své odborné činnosti se doc. Růžička zaměřuje na strukturální výzkum a aplikace organokovových a komplexních sloučenin kovů 14. skupiny periodického systému, a to hlavně v netradičních oxidačních stavech. V popředí jeho zájmu je objasňování vztahů mezi jejich strukturou a vlast-

nostmi. Pochopení uvedených souvislostí je důležité pro aplikaci těchto sloučenin v technologických procesech jako katalyzátorů aj.

Habilitační práci „C,N-chelatované sloučeniny cínu“ obhájil dne 8. března 2006 před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické.

doc. Ing. Petr Šimůnek, Ph.D.

Byl jmenován docentem v oboru **Organická chemie** s účinností od 1. listopadu 2006. Pracuje na Katedře organické chemie Fakulty chemicko-technologické.

Doc. Šimůnek se orientuje na využití NMR spektroskopie při studiu dusíkatých organických sloučenin. V poslední době samostatně rozvíjí velmi zajímavou tematiku týkající se struktury produktů reakcí diazoniových solí s β -enaminony.

Habilitační práci „Diazoniový ion – účinný nástroj pro strukturální studie i organickou syntézu“ obhájil dne 11. října 2006 před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické.

doc. Ing. Jaromír Vinklár, Dr.

Byl jmenován docentem v oboru **Anorganická chemie** s účinností od 1. ledna 2006. Pracuje na Katedře obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické.

V rámci své odborné činnosti se doc. Vinklár zaměřuje na strukturální výzkum metalocenů. V popředí jeho zájmu je objasňování vztahů mezi jejich strukturou a vlastnostmi. Pochopení těchto souvislostí je důležité pro aplikaci metalocenů v biochemii, farmakologii a lékařství nebo v jejich použití v technologických procesech jako katalyzátory.

Habilitační práci „Cytostaticky aktivní vanadocenové komplexy“ obhájil dne 14. prosince 2005 před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické.

Docenti habilitovaní na jiné vysoké škole:

doc. Jiří Novotný, akademický sochař

Byl jmenován docentem v oboru **Restaurování sochařských uměleckých děl** s účinností od 14. prosince 2005 rektorem Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě.

Docent Novotný působí na Fakultě restaurování Univerzity Pardubice, která má sídlo v Litomyšli. Je vedoucím ateliéru restaurování kamene a děkanem fakulty.

Habilitační přednášku „Restaurování uměleckých výtvarných děl jako interdisciplinární činnost v památkové péči“ přednesl na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě.

doc. Ing. Radovan Soušek, Ph.D.

Byl jmenován docentem v oboru **Vojenská doprava a vojenské stavby** s účinností od 20. prosince 2005 rektorem Žilinské univerzity v Žilině. Pracuje na Katedře technologie a řízení v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera.

Habilitační přednášku na téma „Počítačová podpora zpracování krizových plánů v dopravě“ přednesl před Vědeckou radou Fakulty speciálního inženýrství Žilinské univerzity v Žilině.

Představení nových profesorů

Univerzita Pardubice je na základě rozhodnutí Akreditační komise České republiky oprávněna vykonávat řízení ke jmenování profesorem v osmi oborech akreditovaných na Fakultě chemicko-technologické a ve dvou oborech akreditovaných na Dopravní fakultě Jana Pernera. V uplynulém období bylo úspěšně ukončeno řízení ke jmenování profesorem dvou akademických pracovníků – jednoho na Univerzitě Pardubice a jednoho na jiné vysoké škole.

prof. Hrdina přebírá jmenovací dekret od prezidenta ČR Václava Klause

prof. Ing. Radim Hrdina, CSc.

Byl jmenován profesorem pro obor **Technologie organických látek** prezidentem České republiky Václavem Klausem s účinností od 2. května 2006 na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice.

Profesor Hrdina pracuje jako vedoucí Katedry technologie organických látek Fakulty chemicko-technologické.

První vědecké práce prof. Hrdiny se týkaly fotochemických studií, vztahujících se k syntézám vitaminů D_2 a D_3 – k tomuto tématu publikoval 5 prací a přednesl 1 přednášku na mezinárodním sympoziu a této tematice byla věnována také jeho kandidátská disertační práce. Další skupina původních prací doc. Hrdiny se vztahuje k reaktivním barvivům. K této problematice publikoval 8 původních prací v zahraničních časopisech. Další jeho práce (celkem 9) se vztahují k syntézám a aplikacím barviv na bázi benzanthronu, různých typů azobarviv, jejich optických vlastností a spektroskopických parametrů. Prof. Hrdina se dále věnoval výzkumu syntéz barvářských polotovarů a také destrukci barev. Výsledky aplikovaného výzkumu prof. Hrdiny v oblastech syntézy chemických specialit – výše uvedených vitaminů a barviv – jsou soustředěny především do patentů a autorských osvědčení a jsou předmětem celé řady oponentovaných výzkumných zpráv. Zvláště je třeba vyzdvihnout skutečnost, že se prof. Hrdinovi a jeho spolupracovníkům podařilo po několikaletém úsilí některé výsledky aplikovat v průmyslu. Jedná se o realizovaná komplexní technická díla: syntéza nové reaktivní skupiny reaktivního barviva, jeho koloristické testy a zavedení výroby

Ryvalonové černě pro barvení vlny, Kostolánová barviva, optimalizace výroby vitamínu D₂ a výroba vitamínu D₃.

Profesorskou přednášku „Nová barviva pro barvení živočišných a syntetických polyamidů“ přednesl před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice

představení prof. Lošťákové při slavnostním akademickém obřadu

dne 12. října 2005 a před Vědeckou radu Univerzity Pardubice předstoupil na jejím zasedání dne 16. ledna 2006.

prof. Ing. Hana Lošťáková, CSc.

Profesorkou pro obor **Průmyslové inženýrství a management** byla jmenována prezidentem Slovenské republiky Ivanem Gašparovičem s účinností od 10. dubna 2006 na návrh Vědecké rady Slovenské technické univerzity v Bratislavě.

Profesorka Lošťáková pracuje jako vedoucí Katedry ekonomiky a managementu chemického a potravinářského průmyslu Fakulty chemicko-technologické.

Oborem prof. Lošťákové je marketing průmyslových podniků. Ve své vědecké práci se zabývá procesními přístupy k strategické marketingové analýze a k tvorbě marketingové strategie pro chemické obory podnikání v turbulentním tržním prostředí.

Profesorskou přednášku na téma „Procesní pojetí B-to-B marketingu v odvětví chemického průmyslu“ přednesla před Vědeckou radou Slovenské technické univerzity v Bratislavě dne 17. října 2005.

Udělení Medaile za zásluhy o Univerzitu Pardubice

Rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., udělil při této slavnostní příležitosti též Medaili za zásluhy o Univerzitu Pardubice, stříbrnou medaili z dílny akademického sochaře Zdeňka Kolářského, prof. Ing. Miroslavu Ludwigovi, CSc. – za významný podíl na budování a rozvoji univerzity, za její úspěšné řízení v uplynulých dvou funkčních obdobích ve funkci rektora a za tvůrčí vědecké a pedagogické aktivity v oblasti organické chemie.

Výstava v galerii

– akademický sochař Zdeněk Kolářský

V 17 hodin byla v galerii univerzity v Univerzitní knihovně zahájena 45. výstava.

Svou rozsáhlou tvorbou zejména pro akademické prostředí, vysoké školy a univerzity představuje akademický sochař Zdeněk Kolářský, přední český medailér a mistr reliéfní plastiky, s výstavou nazvanou **MEDAILE, MINCE A SOCHAŘSKÉ PRÁCE**.

Autorskou spoluprací s akademickým sochařem Zdeňkem Kolářským vznikla pro univerzitu již řada děl, na sklonku letošního léta též série malých příležitostných medailí univerzity, o nichž jsme psali v minulém čísle zpravodaje. Nyní má veřejnost možnost až do ledna obdivovat výběr z jeho díla, čímž se završí série letošních výstav k mistrovi životního jubileu 75 let.

Rektor univerzity prof. Málek udělil mistrovi Kolářskému při příležitosti vernisáže jeho výstavy Pamětní medaili Univerzity Pardubice.

(blíže v rubrice „Kultura“)

mistr Zdeněk Kolářský přebírá od rektora prof. Mála při vernisáži „svoji“ pamětní medaili

Vzpomínkový akt na 17. listopad

Univerzita Pardubice byla i letos jediným místem v Pardubicích, kde si studenti, pedagogové a veřejnost tradičně připomněli události 17. listopadu roku 1939 a 1989.

O půl sedmé se před Univerzitní knihovnou uskutečnila krátká vzpomínka ke státnímu svátku České republiky. Předseda studentské rady Ing. Ondřej Daněk a rektor univerzity prof. Jiří Málek při této příležitosti krátce promluvili a položili k pamětní desce u vstupu do univerzitního areálu květinu. Vzpomínkový akt doprovodil zpěvem Vysokoškolský umělecký soubor.

Projev předsedy SRUPa

Vážení pedagogové, studenti, milí hosté, dostalo se mi velké cti promluvit k Vám na tomto shromáždění v tento, zejména pro nás studenty, tak významný den. Dvakrát se 17. listopad zapsal do moderních dějin naší

tradiční vzpomínka UPa na 17. listopady – rektor prof. Málek, předseda SRUPa Ing. O. Daněk a Vysokoškolský umělecký soubor

hrstka současných vysokoškoláků a skupinka akademiků a hostů u vstupu do univerzitního areálu u pamětní desky

země. V roce 1939 se studenti při pohřbu Jana Opletala, který byl smrtelně zraněn německými vojáky při oslavách vzniku založení Československa, otevřeně postavili fašistické okupaci a o padesát let později se brutální zásah komunistické policie proti pokojné studentské demonstraci stal roznětkou pádu komunistické totalitní moci.

Zatímco události roku 1939 vedly k uzavření vysokých škol, k popravě devíti studentských vůdců a k zatčení téměř dvou a půl tisíce studentů, kteří byli většinou deportováni do koncentračního tábora Sachsenhausen, události roku 1989 vedly ke zranění několika set lidí, ale hlavně vyústily k pádu komunistického režimu a sametová revoluce přinesla první opravdu svobodné volby.

Dnes je naše republika ve fázi ekonomického vzestupu, je aktivním členem Severoatlantické aliance, členským státem Evropské unie, ale nejvíce nás těší, že je svobodným, suverénním demokratickým státem, což ještě před dvaceti lety bylo utopií.

Jak se zdá, je to pro nás všechny normální a naprosto samozřejmé a nikdo si nepřipouštíme, že by to mohlo být i jinak. Ale položme si sami sobě otázku – je tomu opravdu tak? Neměl pan prezident při nedávném projevu ku příležitosti státního svátku 28. října tak trochu pravdu, když mluvil o jakési erozi toho, co bylo původně pro velkou většinu z nás zcela nesporné, zda se měníme my, nebo jen naše názory,

nebo zda začínáme „jen“ zapomínat. Je opravdu nejvyšším cílem všech politických reprezentací blaho nás všech občanů, nebo jen lokální či dokonce osobní zájmy? Z vývoje aktuální politické situace si nejsem zcela jist odpovědí.

A proto tady a teď při památce našich předků apeluji zejména na všechny studenty. Zůstaňme oním živým svědomím národa, tak jak se již minimálně dvakrát v naší historii stalo, a nedopusťme, aby byly zapomenuty křivdy, které páchali lidé ve jménu hákových křížů na našich prarodičích či pod rudými hvězdami na našich rodičích, a pro nás a naše děti společně zabezpečme, aby takto pohnuté dějinné události se již vícekrát neopakovaly.

za studenty Ing. Ondřej Daněk
předseda Studentské rady UPa

Koncert Komorní filharmonie Pardubice

Program univerzity ke státnímu svátku byl završen slavnostním večerním koncertem Komorní filharmonie Pardubice v Aule Arnošta z Pardubic. Pod taktovkou estonského dirigenta Yuriho Alperta byly provedeny skladby:

- Wolfgang Amadeus Mozart: Symfonie č. 25 g moll K.183
- Wolfgang Amadeus Mozart: Koncert pro klarinet a orchestr A dur K. 622
- Felix Mendelssohn-Bartholdy: Symfonie č. 3 a moll „Skotská“, op. 56

V sólovém koncertu W. A. Mozarta pro klarinet vystoupil mladý italský klarinetista Fabio Furia a celý večer a celodenní program vyvrcholil skutečně mistrným provedením „Skotské“ symfonie Felixe Mendelssohna-Bartholdyho. Zaplněná univerzitní aula ocenila výkony filharmoniků, dirigenta i vynikajícího sólisty zaslouženými a neutuchajícími ovacemi.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka univerzity

italský klarinetista Fabio Furia zakončil s KFP oslavy univerzity k 17. listopadu virtuózním koncertem

Den otevřených dveří v nových tělocvičnách

nové tělocvičny univerzity v Kunětické ulici

ze slavnostního otevření 16. 11. 2006 a první prohlídka sportovního zařízení

menší hala s palubovkou bude sloužit nejen pro aerobik ...

V pátek 1. prosince si měli možnost sály nových tělovýchovných zařízení univerzity a jejich zázemí prohlédnout všichni, koho sport či objekt nových tělocvičen zajímají. Každou celou hodinu od 10 do 16 hodin probíhaly prohlídky, které přilákaly na 150 zájemců.

Tělovýchovná zařízení univerzity se nacházejí v Kunětické ulici 92, v jihovýchodním cípu univerzitního kampusu v Pardubicích - Polabinách, nedaleko od křižovatky U Josefa směrem k Labi, a skládají se ze dvou objektů:

- objektu se **dvěma velkými tělocvičnami** - halami (T1, T2 a nářadovna), které umožňují provozovat řadu sportů - košíkovou, tenis, volejbal, badminton, házenou či floorbal, vše na standardních hřištích, případně s možností variabilního rozdělení posuvnými sítěmi pro tréninková hřiště. V jedné hale je položena tradiční dřevěná palubovka, ve větší hale je přírodní kaučukový povrch zn. monoflex, umožňující větší zátěž podlahy,

- a **bloku obslužných prostor**, kde se nachází **sídlo Katedry tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice**, recepce, kancelářský provoz, šatny pro sportovce, hygienické a sociální zařízení apod.

Oba objekty jsou propojeny. Pod hlavním objektem tělocvičen je vybudováno parkování pro cca 60 vozidel. Přístup do objektu je bezbariérový, aby umožnil i odpovídající sportovní činnost pro handicapované uživatele. Konstrukčně se jedná o monolitickou železobetonovou konstrukci, založení je na pilotách. Nové objekty tělovýchovných zařízení rovněž splňují nejnáročnější technické a hygienické parametry pro zařízení tohoto druhu.

Ve všední dny od rána až do pozdních večerních hodin se postupně tělocvičny začínají zaplňovat sportuchtivými vysokoškoly, kteří chodí do haly jak v rámci výuky tělesné výchovy, tak ve svém volném čase nebo v rámci sportovních aktivit oddílů Univerzitního sportovního klubu. Sportující studenti i zaměstnanci, kteří zažili staré tělocvičny, si jistě rychle zvyknou na velkorysý prostor nových hal i pěkné zázemí šaten a sociálního zařízení.

Nové tělocvičny by měly primárně sloužit hlavně studentům a zaměstnancům univerzity a činností sportovním, akademickým, závodním i rekreačním, nicméně budou-li volné kapacity a všechny provozní detaily odladěny, odzkoušeny, tělocvičny dovybaveny vším potřebným doplňujícím nářadím a služby standardně zavedeny, budou pronajímány a nabízeny i pro další sporty a sportovní kluby a aktivity mimo univerzitu.

*Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka univerzity*

(vlevo) v přátelském volejbalovém zápase, který zahájil dne 16. listopadu provoz v hale T1, se utkalo družstvo studentů a zaměstnanců – vítězi se stali ti věkově zralejší a zkušenější ...

GAUDEAMUS 2006

Ve dnech 31. října až 3. listopadu proběhl Evropský veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus 2006. Veletrh byl uspořádán již potřinácté na brněnském výstavišti v pavilonu G2. Navíc byl letošní ročník veletrhu ve znamení několika rekordů a prvenství. Za celou historii veletrhu se letos účastnilo nejvíce vystavovatelů a zahraniční vystavovatelé měli doposud největší podíl. Veletrhu se účastnilo 130 samostatných vystavovatelů, z toho nabízelo možnosti vzdělávání 115 univerzit, vysokých škol, vyšších odborných škol a dalších vzdělávacích institucí z České republiky, zemí Evropské unie a dalších zemí. Zahraniční vystavovatelé tvořili více než 20 % z celkového počtu vystavujících škol.

Poprvé měli studenti k dispozici podrobný abecední rejstřík studijních oborů (32 stran), dále bezplatný poradenský servis při vyhledávání žádaného studia (přímo v pavilonu byl speciální stánek). Tradičně informace o možnostech dalšího vzdělávání poskytovali kvalifikovaní zástupci vystavujících škol ve svých expozicích a na přednáškách, které byly doprovodnou akcí veletrhu. Celkem navštívilo přednášky 7 580 studentů.

Univerzita Pardubice měla stánek číslo 73. Zástupci z fakult a vysokoškolských ústavů obětavě po celou dobu poskytovali všem zájemcům informace – formou přednášek, slovem i písemnými materiály – o možnostech studia a přijímacích zkouškách pro příští akademický rok 2007/2008, ale i dalších službách a podmínkách studia a studentského života, které nabízí univerzita a univerzitní areál v Pardubicích. Studentky ošetřovatelství svou přítomností dbaly nejen na zdravotní stav osazenstva univerzitního stánku (jejich zásah v průběhu celého týdne nebyl potřeba), ale ochotně měřily tlak všem kolemjdoucím, což se na hopsacích červených balónech stalo vítaným zpestřením prohlídky veletrhu. Všem, kteří se podíleli na zajištění, organizaci a prezentaci na veletrhu, patří upřímné díky.

stánek UPa č. 73 zaujal nejen svým kvalitním obsazením a nabídkami, ale též designem a „škákajícími“ balony

Byli jimi: RNDr. Ludvík Prouza, CSc., Ing. Alexandr Chlaň, Ph.D. (DFJP); Ivana Veselá, Zuzana Slavíková (FES); PhDr. Šárka Ježková, Ph.D., Bc. Jana Zacharová (FF); Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Jaroslava Bláhová, DiS., Michaela Pecková (FChT); BcA. Adam Černý, BcA. Radomír Slovík, MgA. Lukáš Tůma, Ing. Alena Hladíková (FR); Ing. Jana Holá, Ph.D., Ing. Martin Hájek, Mgr. Miroslav Suchý (ÚEI); Mgr. Eva Hlaváčková, Monika Kalvachová, DiS. Eva Marková, PhDr. Magda Taliánová (ÚZS), Mgr. Ivana Švecová, Ing. Jiří Doležal, Tomáš Pospíchal, pan řidič Kubišta (rektorát) a studentky 2. a 3. ročníku Ošetřovatelství ÚZS – Martina Labuťová, Markéta Kalábová, Michaela Keferová, Ivana Velenová.

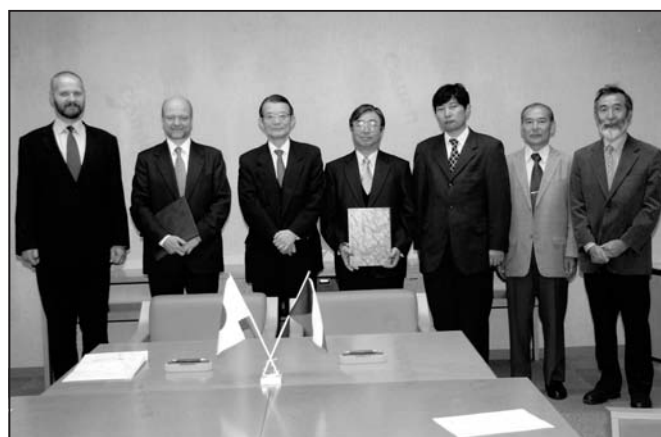
Při letošním veletrhu prošlo jeho branami 26 846 studentů a 997 výchovných poradců. Je zřejmé, že při rozhodování o dalším studiu si veletrh získal hojně příznivců a je považován za zdroj důležitých informací o možnostech dalšího pomaturitního studia a vzdělávání.

(topo-vw)

Mezinárodní spolupráce – rámcové smlouvy o spolupráci

Mezinárodní spolupráce univerzity je velice různorodá. Nespočívá pouze v zapojení do vzdělávacích a vědeckovýzkumných programů Evropské unie a dalších mezinárodních organizací, velice často je uskutečňována na základě přímých kontaktů jednotlivých pracovišť a osob a na základě uzavřených rámcových smluv o spolupráci.

Univerzita Pardubice má jako celek k dnešnímu dni uzavřeny rámcové smlouvy o spolupráci se 45 zahraničními institucemi z 23 zemí světa. Ze 2/3 se jedná o spolupráci s institucemi sídlícími v evropských zemích, následují smlouvy uzavřené s institucemi v zemích asijského kontinentu (Čína, Singapur, Kambodža, Indie, Taiwan, Japonsko). Zbývající spolupráce jsou s institucemi ze Severní, Střední a Jižní Ameriky a Afriky. V Severní Americe se jedná o spolupráci s University of Quebec in Rimouski a University of Arizona, ve Střední Americe spolupracujeme s National Autonomous University of Mexico a v Jižní Americe máme navázanou aktivní spolupráci se dvěma

dne 31. 11. 2006 v 11 hodin byla v Tsukubě podepsána dohoda o spolupráci mezi National Institute of Materials Science (Sensor Materials Center) a Univerzitou Pardubice – (zleva) rektor Univerzity Karlovy prof. V. Hampl, rektor UPa prof. J. Málek, president NIMS prof. T. Kishi a ředitel SMC prof. H. Haneda s dalšími japonskými kolegy

institucemi v Brazílii, Pontifícia Universidade Católica do Rio de Janeiro a Universidade de Sao Paulo. Africký kontinent zastupuje spolupráce Fakulty chemicko-technologické s Egyptem, a sice s Cairo University a South Valley University.

Většina smluv je aktivních, což dokazují i mobility akademických pracovníků a studentů do zahraničí. Na začátku srpna tohoto roku např. vycestovali v rámci uzavřené rámcové smlouvy mezi Univerzitou Pardubice a brazilskou katolickou univerzitou v Riu de Janeiro dva studenti Fakulty ekonomicko-správní a jedna doktorandka Fakulty chemicko-technologické.

Jednotlivé spolupráce a smlouvy jsou založeny na principu reciprocity, a tak univerzita nejenom vysílá své studenty do zahraničí, ale i přijímá studenty z partnerských univerzit. Např. v rámci smlouvy uzavřené na začátku září tohoto roku s National Taiwan University of Science and Technology při-

jmeme během příštího kalendářního roku 4 taiwanské studenty, kteří budou studovat na Fakultě ekonomicko-správní a Fakultě chemicko-technologické.

Mezi nejnovější přírůstky smluv se řadí smlouvy uzavřené rektorem univerzity, prof. Ing. Jiřím Málkem, DrSc., v rámci jeho podzimních zahraničních pracovních cest. Byly podepsány smlouvy s National Institute for Materials Science of Tsukuba a „Letter of Intent” s Matsumoto University of Nagano. Prodloužena na další 3 roky byla rovněž smlouva s Universitat Polytechnica de Catalunya v Barceloně.

Pevně věříme, že příští rok bude pro navazování nových partnerství v zahraničí přinejmenším stejně úspěšný jako ten letošní a současně děkujeme všem, kteří se aktivně podílejí na vytváření a posilování mezinárodních vztahů Univerzity Pardubice.

Zuzana Mužiková

Oddělení mezinárodních vztahů UPa

fakulty a vysokoškolské ústavy

Ministryně školství ocenila studenty vysokých škol

Ing. Petr Sazama, Ph.D. přebírá dne 16. 11. diplom „doktora” na UPa a dne 27. 11. převzal cenu ministryně školství pro vynikající studenty a absolventy vysokých škol

Dne 27. listopadu předala ministryně školství, mládeže a tělovýchovy PhDr. Miroslava Kopicová pěti mladých lidí cenu pro vynikající studenty a absolventy vysokých škol. Cena ministryně školství se každoročně uděluje v různých oborech a je spojena s finanční odměnou 15 000 korun.

Absolvent Univerzity Pardubice **Ing. Petr Sazama, Ph.D.** získal cenu za mimořádné výsledky a tvůrčí činnosti v oboru anorganická technologie. Dalšími oceněnými byli Jan Kavan z Janáčkovy akademie múzických umění v Brně v oboru kompozice a teorie kompozice; za vynikající výsledky v informatice a výpočetní technice Josef Kohout ze Západočeské univerzity v Plzni; dále absolventka Univerzity Karlovy v Praze Lucie Němcová, která se věnuje kontrole chemických léčiv a v současnosti působí na pařížské Sorbonně, a student František Němec z Univerzity Karlovy za mimořádné výsledky ve studiu fyziky povrchů a ionizovaných prostředí.

Ing. Petr Sazama, Ph.D. patří mezi 40 absolventů, kteří v akademickém roce 2005/2006 úspěšně ukončili některý z 10 doktorských studijních programů akreditovaných na Univerzitě Pardubice a byli slavnostně promováni a představeni akademické obci při slavnostním akademickém obřadu Univerzity Pardubice ke Dni boje studentů za svobodu a demokracii dne 16. listopadu 2006.

Ing. Petr Sazama absolvoval nejdříve magisterské studium na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice v oboru Anorganická technologie, a poté pokračoval ve stejnojmenném oboru doktorském, společně akreditovaném s Akademií věd ČR. Na počátku studia a při vědecké práci, kterou vykonával na oddělení katalýzy Ústavu fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského AV ČR, se věnoval technice měření kinetiky komplexních katalytických reakcí a spektrálnímu studiu struktury potenciálních aktivních center. Zavedl techniku měření in-situ UV-VIS spekter za podmínek katalytické redukce oxidu dusíku. Experimenty navrhované Ing. Sazamou byly vysoce invenční a zpracování výsledků, jakož i závěry o struktuře aktivních center se opíraly o detailní experimentální studie. Jeho doktorská práce byla zaměřena na studium vlivu vodíku na selektivní katalytickou reakci oxidu dusíku dekanem na povrchu katalyzátoru Ag/Al₂O₃ (oxidu hlinitého dotovaného stříbrem). Výsledky jeho doktorské práce byly publikovány v několika mezinárodních časopisech s recenzním řízením a jsou předmětem jedné patentové přihlášky. Prezentoval je také na Česko-slovenských sympoziích o katalýze v Praze a dále byly předneseny na mezinárodních konferencích v Innsbrucku, Sofii, Paříži a dalších. Přispěly též k řešení evropského projektu koordinovaného Ústavem fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského AV ČR a byly základem pro pokračování spolupráce s evropskými univerzitami a průmyslovými subjekty v rámci nově podaného návrhu evropského projektu.

Obhájil dne 21. prosince 2005 v oboru Anorganická technologie disertační práci s názvem „Selective Catalytic Reduction of NO_x over Ag/alumina”. Jeho školiteli byli Ing. Blanka Wichterlová, DrSc. z Ústavu fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského Akademie věd ČR, na Univerzitě Pardubice pak doc. Ing. Ladislav Svoboda, CSc., vedoucí Katedry anorganické technologie Fakulty chemicko-technologické.

(topo-vw)

Hlavní cena v celostátní soutěži diplomových prací

V polovině listopadu byla vyhodnocena soutěž Ministerstva životního prostředí České republiky a nadace Envioptimum, která je zaměřena na práce z oblasti ochrany životního prostředí. Hlavní cenu v této celostátní soutěži diplomových prací získala absolventka Ústavu ochrany životního prostředí Fakulty chemicko-technologické **Ing. Milena Kozumplíková**.

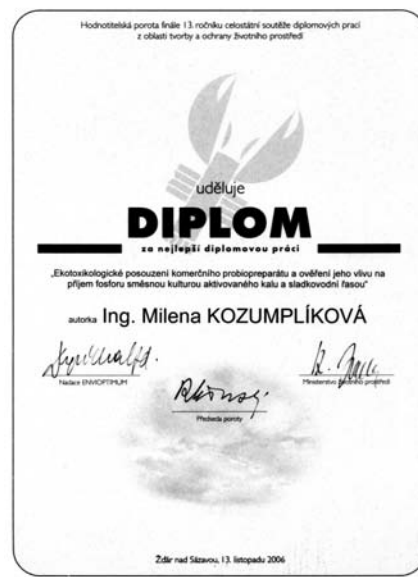
Osmičlenná odborná porota soutěže, jejímiž pořadateli jsou Ministerstvo životního prostředí České republiky a nadace Envioptimum, v čele s prof. RNDr. Radslavem Kinským, vybírala ve 13. ročníku soutěže z 22 diplomových prací z 10 fakult českých vysokých škol. Do užšího finále postoupilo 12 prací. Finále soutěže a obhajoba 11 vybraných diplomových prací samotnými autory se uskutečnily ve Žďáře nad Sázavou dne 13. listopadu 2006. Hodnotitelská porota po skončení veřejných obhajob zhodnotila jak předvedené diplomové práce, tak výkony autorů a udělila jednu hlavní cenu – Ing. Mileně Kozumplíkové z Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice – a tři ceny poroty

(pro autory z fakult UJEP v Ústí nad Labem, VUT v Brně a VŠCHT v Praze).

Náplní činnosti ekologické nadace Envioptimum je všestranná podpora zavádění, zkoušení a provádění nových, ekologicky optimálních technologií, zejména ve vztahu průmyslu k životnímu prostředí a osvětově vzdělávací činnost pracovníků průmyslu i studentů středních a vysokých škol v oblasti péče o zdraví, zdravý životní styl jedince jako pracovníka v průmyslu a ochranu a tvorbu životního prostředí sídel i průmyslových závodů.

Tématem vítězné diplomové práce obhájené v tomto roce bylo „Ekotoxikologické posouzení komerčního probiopreparátu a ověření jeho vlivu na příjem fosforu směsnou kulturou aktivovaného kalu a sladkovodní řasou”. Experimentální část práce byla realizována v ekotoxikologických laboratořích firmy EMPLA v Hradci Králové.

Diplomové práce studentů z Ústavu ochrany životního prostředí Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice byly v soutěži nadace Envioptimum úspěšné i v minulosti. Prakticky všechny dosud podané práce se dostaly

do užšího finále soutěže a v minulém ročníku získala jejich absolventka jednu z cen poroty. Získání hlavní ceny v posledním ročníku soutěže je tak nejen oceněním pro autorku práce, ale také potvrzením dlouhodobě vysoké úrovně diplomových prací právě z tohoto ústavu naší univerzity v rámci tématického vymezení soutěže.

*Ing. Tomáš Brunclík, Ph.D.
Ústav ochrany životního prostředí FChT*

Zatěžovací zkouška Wonkova mostu v Pardubicích

Dne 12. listopadu se uskutečnila zatěžovací zkouška mostu Pavla Wonky, který tvoří nejdůležitější dopravní tepnu v Pardubicích, přemostující řeku Labe. Cílem statické zatěžovací zkoušky bylo prověření statické funkce mostní konstrukce zkušebním zatížením.

Vlastní zatěžovací zkoušce předcházela náročná rekonstrukce (zahájená v listopadu 2005), která měla za úkol zlepšit špatný stavební stav mostu a prodloužit jeho životnost. V průběhu rekonstrukce zhotovitel stavby (Skanska DS, a. s.) provedl celkovou sanaci spodní stavby a nosné konstrukce, částečnou výměnu ložisek, výměnu mostních závěrů a další práce. Součástí rekonstrukce mostu byla i zatěžovací zkouška.

Zatěžovací zkoušku provedli pracovníci akreditované zkušební laboratoře Dopravní fakulty Jana Pernera, akreditované Českým institutem pro akreditaci, o. p. s., která je organizační složkou Univerzity Pardubice. V průběhu zatěžovací zkoušky byly uskutečněny celkem čtyři zatěžovací stavy (při každém zatěžovacím stavu byla zátěž umístěna do jiného místa konstrukce tak, aby vyvolala největší možné deformace – průhy-

zatěžovací zkouška mostu Pavla Wonky byla provedena osmi naloženými nákladními vozy za přesně stanovených podmínek

by mostní konstrukce). Zkušební zatížení bylo reprezentováno osmi naloženými nákladními vozy Tatra 815 o celkové

pracovníci Zkušební laboratoře AL DFJP při zatěžovací zkoušce pod Wonkovým mostem

hmotnosti 200 tun. Zatížení muselo být umístěno na konstrukci velmi přesně tak, aby vzdálenosti mezi auty nepřekročily 25 cm.

Pracovníci laboratoře měřili mostní konstrukci ve 40 místech. Jednalo se o měření průhybu středního pole (délka pole 100 m) nad vodotečí, měření průhybu krajního „hradec-

kého” pole, měření zatlačení ložisek na pilířích a opěře, měření poklesu pilířů a opěr, měření poklesu vozovky, měření nerovnoměrného oteplování a měření vlivu rychlosti větru. Pro měření byla využívána špičková laboratorní zařízení – geodetické přístroje, odporové snímače, úchylkoměry, dynamické měřící ústředny, měřící počítače.

Zatěžovací zkouška byla zahájena v 8:00 hodin a ukončena v 16:00 hodin. Zatěžovací zkoušce předcházela poměrně náročná příprava, která spočívala v instalaci geodetických terčů na spodní část mostní konstrukce v prostoru nad řekou (instalace byla prováděna z lodi), instalace cca 800 m kabelů pro elektronická měření průhybů nosné konstrukce a pro měření zatlačení ložisek. Součástí přípravy bylo i ožívování a ověřování měřících řetězců apod.

Ačkoli byla mostní konstrukce osobními auty provozována téměř po celou dobu a od 1. listopadu tohoto roku také autobusovými linkami, teprve na základě výsledků z vyhodnocení zatěžovací zkoušky bylo možné uvést rekonstruovaný most do plného provozu.

*Ing. Bohumil Culek, Ph.D.
Katedra dopravní infrastruktury DFJP*

Specialisté na restaurování z Iráku na Fakultě restaurování

10 iráckých specialistů – restaurátorů při setkání s rektorem UPa (uprostřed) 23. 11. v Pardubicích

Deset specialistů z Irácké republiky v oboru péče o kulturní památky a jejich restaurování se školilo v rámci speciálního vzdělávacího programu na Fakultě restaurování v Litomyšli. Jednalo se o pracovníky iráckého Ministerstva kultury, Národní knihovny a archivu v Bagdádu, Institutu výtvarných umění a Regionálního muzea v severoiráckém Erbilu.

Letošní dvouměsíční kurz tématicky navazoval na vzdělávací cyklus, který v rámci vládního programu pomoci při obnově kulturního dědictví Irácké republiky v Litomyšli úspěšně proběhl v roce 2004. Projekt pomoci byl pořádán za podpory Ministerstva zahraničních věcí České republiky v rámci programu Transformační spolupráce.

Lektoři z Fakulty restaurování Univerzity Pardubice školili irácké studenty, kteří pobývali na Fakultě restaurování od října až do půlky prosince, v restaurování a konzervačních technikách v oborech: umělecká malba, sochařství, restaurování a konzervace papíru a knižní vazby. Součástí kurzu byla jak teoretická, tak i praktická cvičení, laboratoře a exkurze na řadu českých specializovaných pracovišť.

Na vzdělávacím projektu spolupracovala řada předních českých odborníků na ochranu památek také z dalších českých univerzit a vysokých škol, z Národního archivu, Národního památkového ústavu a dalších českých renomovaných institucí.

Dne 23. listopadu se v klubovně univerzitní auly v Pardubicích setkal se skupinou iráckých specialistů rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., a v pondělí 4. prosince obdrželi zúčastnění osvědčení o absolvování kurzu z rukou děkana Fakulty restaurování akademického sochaře doc. Jiří-

ho Novotného při slavnostním večeru v Zrcadlové kapli Klementina v Praze.

převzato ze *Svitavského deníku*:

str. 9 – *Moje Svitavsko* – 24. 11. 2006

Iráčané se učí restaurovat staré listiny

(mag) – Litomyšl – Pocházejí z kolébky civilizace, Mezopotámie, ale restaurování se učí od Evropanů. V Iráku totiž do roku 2003 neexistovala restaurátorská pracoviště. Dnes jezdí tamní umělci na stáže do Itálie nebo do České republiky, konkrétně do Litomyšle.

Desítky Iráčanů v ateliérech Fakulty restaurování Univerzity Pardubice už měsíc proniká do tajů obnovy starých tisků, kamene a malby. „Generální ředitel Národního archivu v Bagdádu podporuje vzdělávací program v cizině,” říká Jamal S. Hashim. „Nešetří ani na vybavení pracoviště v Iráku,” dodávají jeho kolegyňe. Rovněž zkoumají techniku, jak správně opravovat trhliny a skvrny na listinách. „Doma jsem prováděla pouze jemné práce a mechanické čištění, ale s restaurováním jsem se setkala až v Litomyšli,” dodala Salwan Al-Nashi. Tradiční pokrývku hlavy, typickou pro muslimky, nevyměnila za klobouk jako Fatima Khudayr. Už si zvykla na zvědavé pohledy Litomyšlanů, kde však Iráčané nejsou žádnými nováčky. Dva malíři, účastníci kurzu z roku 2004, dokonce vystavovali obrazy na hradě Svojanov a v Chrudimi. Jakmile Iráčané

zvládnou techniku restaurování, čeká je práce na dokumentech, které přivezli z bagdádského Národního archivu. „Listiny, které zachráníme, jsou naší historií, dějinami našeho státu,” říká s hrdostí v hlase archivář Jamal S. Hashim. Muslimové z iráckého Bagdádu se mezi litomyšlskými katolíky cítí jako doma. Tam žijí také s křesťany v symbióze. Zvykli si i na odlišnou stravu. Jamalovi nejvíce chutnají bramborové knedlíky a černé pivo. A líbí se mu česká děvčata.

(vw)

Celostátní setkání učitelů matematiky na gymnáziích

Ve dnech 20. až 22. září se uskutečnilo v kongresovém sále univerzity již poněkoličaté celostátní setkání učitelů matematiky na gymnáziích. Pořadatelé této vzdělávací akce bylo Centrum celoživotního vzdělávání Jezerka, o. p. s., Pardubice; Společnost učitelů matematiky Jednoty českých matematiků a fyziků, pobočka JČMF v Pardubicích; Gymnázium Pardubice a Ústav matematiky Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice. Do Pardubic se sjelo téměř 170 gymnaziálních učitelů, pro něž pořadatelé připravili náročný program a velmi dobré podmínky v prostorách univerzitního areálu. Účastníky přivítala mimo organizátorů také prorektorka pro studium a pedagogickou činnost doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., která informovala o možnostech studia na univerzitě. K aktuálním otázkám vyučování matematiky promluvil prof. RNDr. František Kuřina, CSc. (Univerzita Hradec Králové) v přednášce „Vyučování matematice a realita školy”. O rámcových i školních vzdělávacích programech gymnázia, které nahradí tradiční a dosud platný centrálně stanovený učební plán a učební osnovy, informoval RNDr. Jiří Dittrich (Společnost učitelů matematiky JČMF). Dalším aktuálním tématem, souvisejícím s novým školským zákonem, byla problematika maturity z matematiky. Zástupkyně CERMATu (Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání) RNDr. Eva Lesáková a PhDr. Eva Řídká seznámily účastníky konference s výsledky sondy MANA 2006 (Maturita nanečisto) z matematiky a podělily se i o své názory a poznatky o možném dalším vývoji státních maturit.

setkání učitelů matematiky na gymnáziích (vlevo autor článku) – Mgr. F. Janeček a Mgr. L. Koudela

Jednání konference bylo zdrojem i odborných a didaktických poznatků, které přinesly účastníkům podněty pro tvořivou výuku matematiky. Tématické přednášky uvádím v přehledu:

- doc. PaedDr. Petr Eisenmann, CSc. (UJEP Ústí nad Labem): Funkční myšlení,
- doc. RNDr. Jaromír Šimša, CSc. (Matematický ústav AV ČR Brno): O goniometrických funkcích názorně,
- doc. RNDr. Josef Molnár, CSc. (UP Olomouc): Z teorie a praxe rozvoje prostorové představivosti,
- doc. RNDr. Jindřich Bečvář, CSc. (MFF UK Praha): 80 minut o číselných oborech,

z úvodního vystoupení prorektorky doc. Ing. Ivany Kraftové, CSc.

příspěvek RNDr. Josefa Kubáta o úlohách geometrie

- PaedDr. Jiří Vaniček, Ph.D. (JU České Budějovice):
Vybraná témata z výuky matematiky pomocí počítače,
- RNDr. Pavla Pavlíková, Ph.D. (VŠCHT Praha):
Z historie lineárního programování,
- RNDr. Josef Kubát (Gymnázium Pardubice):
Úlohy z geometrie.

Živý ohlas měla také panelová diskuse vedená RNDr. D. Hrubým a RNDr. J. Kubátem. Učitelé se vyjadřovali i k některým jevům, které se při výchově studentů v dnešní době vyskytují a podle jejichž názoru mají neblahý vliv na celkovou úroveň vzdělanosti. K těmto jevům patří zejména zrušení povinných maturit z matematiky na gymnáziích a necitlivá aplikace principu tržního chování ve školství.

Již tradiční byla i možnost zvýhodněného nákupu matematických učebnic, sbírek příkladů a další odborné literatury z produkce nakladatelství Prometheus, Scientia a Didaktis. Organizátoři se postarali i o společenskou stránku setkání. Účastníci měli možnost se seznámit s večerními Pardubicemi, jejich historií a současným vývojem, v prostorách gymnázia v Dašické ulici proběhl společenský večer s kulturním programem. Ubytování a stravování pro účastníky bylo zajištěno na kolejích a v menze Univerzity Pardubice. Garantem akce za organizační záležitosti byl Mgr. František Janeček, programovou náplň měl na starosti RNDr. Josef Kubát. Po technické stránce byla konference vzorně zajištěna Univerzitním konferenčním centrem.

*Mgr. František Janeček
bývalý pedagog Ústavu matematiky FES*

Rozvoj distančních prvků vzdělávání na Fakultě ekonomicko-správní

Fakulta ekonomicko-správní realizuje projekt spolufinancovaný Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR prostřednictvím ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Projekt se zabývá rozvojem distančního vzdělávání, zejména jednoho z jeho prvků: e-learningových kurzů (jako podpory distančního vzdělávání). Elektronické kurzy vytvořené v rámci realizace projektu umožní studentům pracovat s aktuálními a kvalitními studijními materiály v elektronické podobě. Poptávka po vysokoškolském vzdělání ekonomického směru dlouhodobě převyšuje nabídku. Mnozí zaměstnanci ve firmách a ve veřejném sektoru, ač mají pouze středoškolské vzdělání, zastávají funkce, pro něž je požadováno vzdělání vysokoškolské. Projekt si klade za cíl tento nedostatek zmírnit a umožnit přístup k vysokoškolskému studiu většímu počtu uchazečů, a to právě formou e-learningu. E-learning je vhodný zejména pro další celoživotní vzdělávání a pro ty, kdo nemohou z nejrůznějších důvodů navštěvovat prezenční studium, např. lidé zdravotně handicapovaní.

Potenciální možnosti e-learningu jsou obrovské. Pokud jsou metody a technologie použity správně, mají e-learningové technologie na vzdělávání velký dopad. Zpřístupňují vzdělávání, přinášejí nové vzdělávací možnosti a zvyšují zájem studujících i pedagogů o vzdělávací proces. Informace se dají velmi

snadno aktualizovat, materiály mohou studenti využívat kdykoliv a kdekoliv. E-learningové prostředí umožňuje pedagogům stálý přehled o postupu studentů kurzem, usnadní zdůraznění důležitých informací pomocí vhodných autotestů se zpětnou vazbou. E-learning tak umožňuje vytvářet flexibilnější vzdělávací prostředí, čímž poskytuje podstatně individuálnější přístup.

Podle jedné z definic je možné e-learning chápat jako multi-mediální podporu vzdělávacího procesu, spojenou s moderními informačními a komunikačními technologiemi pro zkvalitnění vzdělávání. Původně bylo elektronické vzdělávání spjato s využitím jakýchkoli elektronických technologií, dnes využívá především celosvětové počítačové sítě internet pro podporu vzdělávání.

Podstatným prvkem distančního vzdělávání je komunikace na dálku. Komunikace mezi pedagogem a studujícím v prezenčním studiu se odehrává převážně v osobní rovině a částečně prostřednictvím elektronické pošty. Při studiu elektronického kurzu se rozšíří možnost komunikace mezi studujícím a akademickým pracovníkem. Kurzy také umožní zapojení ostatních studentů do diskuse k dané tématice. Tento způsob podpory výuky nahradí vzájemnou komunikaci studentů v prezenčním studiu. Student si může přečíst dosavadní ko-

munikaci, kdykoli potřebuje. V žádném případě ale není studující závislý pouze na elektronickém kurzu a svém počítači. Učitel neboli tutor umožňuje studujícím i osobní kontakt, a to formou konzultačních hodin a tutoriálů.

Tutoriály jsou většinou nepovinná jednodenní až dvoudenní setkání studujících a vyučujících, tedy tutorů. Studující získají přehled o studijních povinnostech, vyřeší problémy a nejasnosti vzniklé během samostudia a vzájemně se poznají, čímž odbourají případný pocit izolace.

Ale i e-learning má své nevýhody. Není vhodný pro každý obor a každého studenta. Kupříkladu medicína, zpěv nebo hra na hudební nástroj má v distančním studiu velmi omezené využití. Student e-learningového kurzu musí být na sebe přísný a sám si určovat a dodržovat čas studia.

Na Fakultě ekonomicko-správní vzniká středisko podpory distančního vzdělávání. Bude zajišťovat a rozvíjet tuto oblast studia, také bude zabezpečovat tvorbu elektronických kurzů. V rámci projektu budou vytvořeny metodické materiály, jež pedagogům a ostatním pracovníkům při tvorbě elektronických kurzů pomohou a současně proces jejich tvorby zjednoduší a zrychlí. Pro studenty bude vytvořen průvodce studiem (návod), jak efektivně organizovat a řídit vlastní studium. Fakulta ekonomicko-správní v minulosti připravovala pro studenty kombinovaného studia distanční opory (tištěné studijní materiály). Dosud bylo vytvořeno třicet dva distančních opor. Snahou bude vytvářet materiály přehledné a ucelené, obsahující velké množství příkladů z praxe, kvalitních grafů a přehledných tabulek. Webové technologie umožňují zavést do elektronických kurzů animace a videoklipy, jež nahradí složité vysvětlování. Obrovským přínosem je také užití odkazů na příbuzné předměty a jiné, již vytvořené, kurzy. V elektronickém kurzu budou zahrnuty testy a kontrolní otázky, po

jejichž vypracování studující zjistí, do jaké míry látku pochopil.

Fakulta ekonomicko-správní využívá technického zázemí eDoceo, které bylo na Univerzitě Pardubice instalováno v roce 2004. LMS (Learning Management System) eDoceo je produktem firmy TRASK solutions, s. r. o. a je určen pro tvorbu a správu elektronických kurzů včetně testování, vyhodnocování a sledování výsledků studia. Součástí LMS eDoceo je aplikace Autor, ve které je možné vytvářet strukturu kurzu, vlastní testy a definovat podmínky pro průchod kurzem. LMS eDoceo je napojeno na informační systémy univerzity, zejména STAG. Podle rozvrhových akcí jsou přístupová práva k jednotlivým kurzům přidělována konkrétním skupinám studentů.

Pro práci s eDoceem je třeba mít připojení na internet. I studenti, kteří je nemají v dostatečné kvalitě, mohou pracovat s elektronickými kurzy. K tomu slouží offline klient. S ním mohou pracovat bez stálého připojení na síť a internet využít až pro vlastní komunikaci.

LMS eDoceo i aplikace Autor jsou neustále rozvíjeny a přizpůsobovány potřebám univerzity podle požadavků, které postupně vyplývají z jejich praktického užívání.

Cílem Fakulty ekonomicko-správní je rozvíjet a podporovat distanční prvky ve vzdělávání, jež jsou využívány zejména v kombinované formě studia. Podpora kombinované formy studia je jedním z prostředků, který umožní zvýšit počet studijních míst na fakultě pro další zájemce. Věříme, že realizovaný projekt, který reaguje na moderní trendy ve vzdělávání a v jehož rámci budou vytvářeny elektronické kurzy, přispěje ke splnění tohoto cíle velkým dílem.

*Mgr. Eva Matějová, Bc. Jan Hejl, Ing. Petr Urbanec
děkanát FES*

Omnitrans – software pro dopravní modelování

Katedra technologie a řízení dopravy Dopravní fakulty Jana Pernera zakoupila v letošním roce software Omnitrans, který patří k významným nástrojům pro dopravní modelování. Používání softwarových prostředků pro dopravní modelování patří ve světě zejména na západ od našich hranic k základním nástrojům pro tvorbu dopravních strategií, pro posuzování dopadů nových staveb na své okolí a pro plánování dopravy, rozvoj měst a politická rozhodnutí. OmniTRANS je univerzální softwarové prostředí pro dopravní plánování a modelování používající moderních technik a metod. Tento program mimo jiné dokáže testováním variant ohodnotit dopravní model a vybrat investiční projekt, který nejlépe plní stanovené cíle. Graficky znázorní problémy v dopravní síti (například vývoj dopravních kongescí) a ukáže, jak jednotlivé návrhy řeší dané problémy. Zároveň může posuzovat všechny druhy dopravy včetně automobilů, tramvají, autobusů, metra, cyklistické a pěší současně.

Je tedy dobře, že se s touto problematikou seznámí studenti dopravní fakulty, a to v předmětech magisterského studijního

programu: Dopravní inženýrství, Teorie dopravy a zejména v předmětu Modelování v dopravě. Dále se počítá s využitím

John Morris, marketingový manažer firmy Omnitrans International, během školení pracovníků katedry technologie a řízení dopravy

soustředění pracovníků katedry při práci se softwarem Omnitrans

programu pro diplomové práce studentů oboru Technologie a řízení dopravy a pro disertační práce doktorandů katedry technologie a řízení dopravy. Program je nainstalován v dopravní laboratoři – specializované učebně katedry technologie a řízení dopravy (DA-00008).

V rámci licence bylo firmou Omnitrans International zajištěno dvoudenní školení, které mělo seznámit budoucí lektory s možnostmi programu a jeho aplikací. Školení, které proběhlo 30. listopadu a 1. prosince v zasedací místnosti katedry, vedl mezinárodní marketingový manažer firmy Omnitrans International John Morris. Této akce, která byla v anglickém jazyce, se zúčastnilo pět pracovníků katedry technologie a řízení dopravy. První den byl věnován seznámení se s problematikou dopravního modelování a osvojení si pracovního prostředí programu, druhý pak samotné konstrukci dopravního modelu. Studenti se poprvé s programem seznámí v letním semestru 2007.

Katedře technologie a řízení dopravy a tím i Dopravní fakultě Jana Pernera se díky navázané spolupráci otevírá možnost bližší spolupráce jednak s firmou Omnitrans na dalším vývoji softwaru, dále s mezinárodní konzultační společností PBA, jež je výhradním distributorem softwaru v ČR, a zejména se zahraničními univerzitami (např. Řím, Delft, Leeds), jež se zabývají dopravním modelováním s využitím softwaru Omnitrans. Více informací: www.omnitrans-international.com.

Ing. Tomáš Potěšil

Katedra technologie a řízení dopravy DFJP

Ruská duše v historicko-filozofickém kontextu

Mgr. Rostislav Vlček přednášel v Jazykovém centru Fakulty filozofické

Dne 8. listopadu se konala v pořadí již druhá přednáška na téma „Ruská duše v historicko-filozofickém kontextu“. Pro studenty univerzity si zajímavou prezentaci o aktuálních tématech týkající se současné Ruské federace připravil Mgr. Rostislav Vlček, hlavní editor a majitel ruskojazyčného portálu

lu i-RU.cz, ve spolupráci s Ústavem cizích jazyků Fakulty filozofické.

V moderním prostředí nového Jazykového centra rozvinul přednášející autorskou prezentaci, přičemž vycházel z ilustrativních shrnutí nejnovějších událostí česko-ruské hospodářské spolupráce, ekonomického přehledu, doplněného historickými mezníky, a postřehy z oblasti sociologie a mezinárodního marketingu v českých i nadnárodních souvislostech. Přednáška vyvolala zájem u posluchačů a podpořila jejich motivaci k osvojování si dnešních rychle se měnících ruských realit a zájem o studium ruského jazyka. Příspěvek tak napomohl k částečnému odbourávání zažitých stereotypů o Rusku a ke změně názorů nastupující generace na dění na euroasijském kontinentu.

Závěr přednášky byl věnován ruskojazyčnému portálu internetu RUNET. Studenti byli seznámeni s jeho vývojem a možnostmi jeho využití ve studiu a v praxi.

Součástí poděkování byla nabídka další spolupráce nejen v oblasti teoretického vzdělávání a přenosu informací, ale zároveň byl dán podnět k psaní bakalářské, popř. diplomové práce.

*Mgr. Ilona Bourová, Mgr. Radka Morongová
Ústav cizích jazyků FF*

Seminář pro pedagogy středních škol

Ústav elektrotechniky a informatiky se účastní programu na podporu zvýšení zájmu nadané mládeže o studium technických a přírodovědných oborů. V rámci tohoto projektu zorganizoval „Seminář pro pedagogy a výchovné poradce středních škol“, který se uskutečnil ve středu 6. prosince v kongresovém sále rektorátu.

Semináře se zúčastnilo 17 pedagogů a poradců z průmyslových a odborných středních škol a gymnázií nejen z Pardubic a nejbližšího okolí, ale také například z Prahy, Hradce Králové, České Třebové, Ústí nad Orlicí, Žďáru nad Sázavou, Kolína, Kutné Hory a Nové Paky. V dopoledních hodinách byl na úvod promítnut krátký film prezentující Ústav elektrotechniky a informatiky. Poté již účastníky z řady škol i zástupce prezentujících se společností přivítal doc. Ing. Simeon Karamazov, Dr., který představil univerzitu a její jednotlivé součásti. Seznámil přítomné se stávajícími možnostmi studia na Ústavu elektrotechniky a informatiky, a to s výhledem do dalších let.

Část prezentace byla věnována oblasti zájmu studentů o technické obory

s uvedením návrhů možností kooperace středních škol, univerzity a průmyslové sféry. Na konci vystoupení byl otevřen prostor pro diskusi a návrhy zúčastněných pedagogů. Následovaly prezentace významných společností působících v regionu v oboru elektrotechnika a informační technologie.

Zástupci jednotlivých společností – Panasonic Automotive Systems Czech, s. r. o.; FOXCONN CZ, s. r. o.; KIEKERT-CS, s. r. o.; CESA, a. s. představili svou většinou celosvětovou provázanost se zahraničními vlastníky, náplň své výrobní a obchodní činnosti. Dále hovořili o nutnosti provázanosti průmyslové sféry a školství, o stávající i budoucí spolupráci s univerzitou, o podpoře středoškolského a vysokoškolského vzdělání, o zájmu o absolventy studijních programů vyučovaných na Ústavu elektrotechniky a informatiky.

O přestávce mezi jednotlivými bloky probíhala diskuse zúčastněných na jednotlivých propagačních místech firem a Ústavu elektrotechniky a informatiky.

Ing. Monika Bendová

Ústav elektrotechniky a informatiky UPa

pohled na účastníky semináře

doc. Karamazov prezentuje Univerzitu Pardubice

prezentace firmy CESA, a.s.

Mezinárodní pracovní setkání řešitelů společného vědeckého projektu 6. RP – „CAMELS”

Ve dnech 21. až 22. září se konalo v univerzitní aule mezinárodní pracovní setkání řešitelů společného vědeckého projektu 6. rámcového programu EU „CAMELS”, na jehož řešení se podílejí odborníci z Fakulty chemicko-technologické. Celý název projektu je: ChAlcogenide MEMory with multiLevel Storage – ve zkratce „CAMELS”, což v českém překladu znamená „chalkogenidové paměti s víceúrovňovým záznamem”.

V rámci tohoto tříletého projektu, spadajícího do skupiny tzv. specifického cíleného výzkumu (Specific Targeted Research Project – STREP), se na půdě univerzity konalo jednání mezinárodní

pracovní skupiny, jehož cílem je provést výroční zhodnocení prvního roku spolupráce mezi zúčastněnými partnery a jejich vědeckými týmy.

Setkání se zúčastnilo 10 zástupců řešitelů z Itálie, Německa, Lichtenštejnska a Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice.

Partnery v projektu jsou:

- STMicroelectronic, Agrate Brianza, Itálie – 3. největší polovodičová společnost světa;
- Politecnico di Milano, Milano, Itálie;
- RWTH Aachen University, Aachen, Německo;
- společnost Umicore Balzers, Balzers, Lichtenštejnsko;

partneři projektu CAMELS v klubovně Univerzitního konferenčního centra

- Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická, Česká republika. Samotný společný vědecký projekt, na němž participují mezinárodní týmy zmíněných společností a institucí, je zaměřen

vpravo za české řešitele projektu prof. Ing. Miloslav Frumar, DrSc.

řeny na materiály, zařízení a procesy pro výrobu nano-elektronických paměťových prvků (součástek). Vlastní společné jednání na Univerzitě Pardubice bylo věnováno pravidelnému hodnocení postupu a koordinaci společného výzkumu, který zahrnuje studium elektricky indukovaných strukturních jevů s využitím definované krystalizace amorfních chalcogenidů i jednotlivé další technologické kroky pro výrobu nových pamětí. Tyto jevy a materiály

jsou již nyní používány ve výrobě např. vysokokapacitních DVD disků a dalších optických i jiných pamětí. V následujícím měsíci pak byl první rok spolupráce partnerů na 6. RP pozitivně hodnocen mezinárodními oponenty delegovanými EK přímo v Bruselu.

*prof. Ing. Miloslav Frumar, DrSc.
a prof. Ing. Tomáš Wágner, CSc.*

za řešitelský kolektiv

Katedra obecné a anorganické chemie FChT

konference, semináře

Seminář o bezbariérové dopravě v Sasku a Německu

Bezbariérová doprava v Sasku a Německu byla tématem semináře, na němž vystoupil Dipl.-Ing. Matthias Pfeil ze společnosti ISUP GmbH Dresden dne 30. října na Dopravní fakultě Jana Pernera. Host z Drážďan přednesl svůj referát při své návštěvě katedry technologie a řízení dopravy v rámci řešení projektu Programu podpory specifického výzkumu FG/DFJP/2006/5-2. Jednalo se o další přednášku volného cyklu „Doprava bez bariér“, který od roku 2004 pořádá pro studenty i ostatní zájemce Katedra technologie a řízení dopravy Dopravní fakulty Jana Pernera.

Posluchači, mezi nimiž nechyběla ani proděkanka pro vědeckovýzkumnou činnost a zahraniční styky dopravní fakulty doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., zástupci pořadající katedry, také z Katedry provozní spolehlivosti, diagnostiky a mechaniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera i hosté z Centra dopravního výzkumu v Praze, Hospodářské komory Pardubického kraje a Tyflocentra Pardubice, se dověděli zajímavé informace z historie tvorby bezbariérového prostředí v dopravě v Německu i nejnovější poznatky řešení této problematiky v oblasti vozidel, infrastruktury i informačních systémů.

Pro někoho byla přednáška prvním seznámením s problematikou bariér v dopravě, pro někoho prohloubení znalostí včetně možnosti porovnání přístupů k řešení v našich a zahraničních podmínkách. Pro řešitele projektu to byl mj. i další krok ve snaze přiblížit problematiku přepravy osob s omezenou schopností pohybu a orientace studentům i ostatním zájemcům z řad odborníků i laiků.

*Ing. Jaroslav Matuška, Ph.D.,
řešitel projektu*

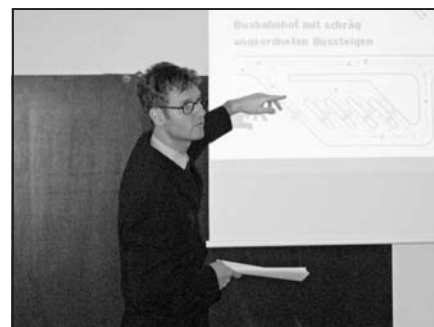
Katedra technologie a řízení dopravy DFJP

v úvodu semináře představil Ing. Matuška hosta

studenti naslouchají výkladu

bezbariérové přestupní terminály jsou důležitým prvkem v systému veřejné dopravy

6. mezinárodní konference VITAMINS 2006

Ve dnech 11. až 13. září se konala na univerzitě 6. mezinárodní konference „Vitamins – Health Ingredients Metabolism Analysis“. Uspořádala ji firma Radanal, s. r. o. spolu se Společností pro výživu, ESA Biosciences, Recipe, Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně, Brainway

Inc. a dalšími. Akci podpořila řada sponzorů. Konference, která se v letošním roce konala v jazyce anglickém, se zúčastnilo více než 200 chemiků, farmaceutů a lékařů z 15 zemí světa. Předneseno bylo 42 ústních sdělení a vystaveno 83 posterů. Poslední den se konal

„edukační workshop“ firem ESA Biosciences, Recipe a Bia Separations, kde měli uživatelé možnost seznámit se s teoretickými základy a technickými detaily předváděných technologií. Tak jako každým rokem byla prezentována řada prací z oblasti výzkumu anti-

oxidantů. Nejvíce bylo hovořeno o vitamínu C, vitamínu E a β -karotenu, které se vyskytují hlavně v ovoci a zelenině. Tím se vysvětluje preventivní antikarcinogenní aktivita ovoce a zeleniny. Existuje domněnka, že signifikantní příčinou rakoviny je oxidační poškození DNA. Na potvrzení uvedených tezí se však dále pracuje.

Na tyto práce navazoval blok o oxidačním stresu, který má několik příčin vzniku. Jeho monitorování je však obtížné. Pro zlepšení kvality života naší populace je nutná prevence onemocnění rakovinou, kardiovaskulárním onemocněním a osteoporózou, neboť je lze do určité míry ovlivnit výživou. Vedle vitaminů, minerálních látek a stopových prvků se v potravinách nacházejí i některé fytochemické složky, např. fytoosteroly, glykosinoláty, omega-3 a omega-6 nenasycené mastné kyseliny.

Kromě antioxidačních funkcí některých vitaminů byly diskutovány i jejich další funkce. Karotenoidy jako např. lutein a β -karoten mají protektivní funkce v oku. Byla provedena studie s podáváním 13 odrůd špenátu (*Spinacea oleracea* L.), který je bohatý na lutein a β -karoten. Bylo zjištěno zvýšení obsahu obou karotenoidů v séru při podávání 50 g špenátu 5 x týdně po dobu 12 týdnů. Účinek, tedy zvýšení jejich obsahu v séru, se u jednotlivých odrůd značně lišil.

Karotenoidy a vitaminy v tuku rozpustné – vitamin A, E, D – jsou velmi důležité v těhotenství a zatím je jen málo údajů o příjmu vitaminů v tomto

velmi významném období ženy. Ve studii s 218 těhotnými ženami ve věku 25 až 33 let ve 3. trimestru bylo zjištěno, že přijímají 145 % VDD (výživová doporučená dávka na den) vitamínu A, 50 % VDD karotenoidů, 80 % VDD vitamínu E a 32 % VDD vitamínu D. Zjištěný vysoký příjem vitamínu A není spojen s rizikem teratogeneze, neboť literatura uvádí riziko až při příjmu 3 mg/den. V rovný je však nízký příjem vitamínu D a vápníku, který ukazuje na snižování kalcifikace a hustoty kostí během těhotenství, což může způsobit osteoporózu.

Z literatury je zřejmé, že již bylo vykonáno mnoho práce ve výběru rostlin a zlepšení jejich kvality pro výživu lidí. Moderní genetika a biotechnologie umožňují vývoj a výzkum vyšší kvality rostlinných potravin. Jako příklad je možno uvést vývoj „zlaté rýže“, neboť se podařilo vypěstovat rýži, jejíž obsah karotenoidů 31 až 37 $\mu\text{g/g}$ je 23 x vyšší než na začátku šlechtění. V rýži *Solanum phureja* L. cv. *Mayan Gold* se dokonce podařilo docílit koncentraci karotenoidů až 78 $\mu\text{g/g}$. Takto vyšlechtěná „zlatá rýže“ pomáhá řešit deficit vitamínu A v rozvojových zemích.

Velký blok přednášek byl tradičně věnován problematice homocysteinu, kyseliny listové, vitamínu B₆, vitamínu B₁₂ a také vitamínu B₂. Z výsledků studie NORVIT (2005) vyšly závěry negativní nebo indiferentní ve smyslu prevence kardiovaskulárních onemocnění. Lze říci, že výzkum role homocysteinu v této oblasti je dnes přibližně tam, kde byl před 10 lety. Ve výživě pro prevenci

konference VITAMINS 2006

různých onemocnění jsou však naprosto nezbytné vitaminy, minerální látky, stopové prvky, vláknina a rostlinné steroly.

Pro diabetiky je důležité zjištění, že náš organismus může mít nedostatek chromu, který hraje důležitou roli při absorpci insulinu, proto je u obou typů diabetu žádoucí doplňování organismu chromem.

Analytickým metodám, zejména novinkám v přístrojovém vybavení, byl věnován celý blok. Bez přesné, dobře reprodukovatelné a citlivé metody by nebylo možné dosáhnout spolehlivých výsledků v zemědělství, potravinářství, ale ani v medicíně.

*Ing. Aleš Horna, CSc.
a Ing. Jarmila Blatná, CSc.
za pořádající Radanal, s. r. o.*

Mezinárodní konference ITVIK 2006

Ve dnech 9. a 10. listopadu, na závěr první etapy projektu Tvorba evropské sítě pro vzdělávání s využitím inteligentních technologií pro vzdálenou komunikaci, byla zorganizována mezinárodní konference s názvem „Inteligentní technologie pro vzdálenou informaci a komunikaci“ – ITVIK 2006.

V Evropě a ve světě existuje řada vysokoškolských institucí, které využívají úspěšně takzvané videokonferenční technologie pro vzdělávání. V České republice je řada univerzit, kde se využívají videokonference přímo pro přednáškovou činnost.

Na konferenci ITVIK byla prezentována poprvé v Evropě teorie VIEDU, která – na rozdíl od epizodického, lokálního využití AV přenosu a spojení – nabízí komplexně řešený progresivní vzdělávací systém využívající infrastrukturu na vysoké technické úrovni.

zahájení konference z Pardubic - prorektor UPa prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.

zahájení konference ze Sofie – rektor Todor Kableskov University of Transport prof. Nencho Nenov

zahájení konference z Ostravy – prorektor VŠB-TU v Ostravě prof. Ing. Petr Noskievič, CSc.

z jednání konference

Je založena na tvorbě paralelního vzdělávacího systému rozvíjejícího se na platformě ECTS (European Credit Transfer System) – funkčnosti jednotného evropského kreditního systému ve vzdělávacím systému evropských vysokých škol užívaného pro mobilitu studentů, uznávání studia a kompatibilitu a rozvoj evropského vysokoškolského prostoru), LLL a DDD a MDD (double degree diploma, multy degree diploma). Infrastruktura předpokládá rozvoj evropských sítí GEANT a DANTE na úrovni mega počítačových center a tvorbě lokálních univerzitních mega počítačových sítí v jednotlivých státech Evropské unie. Zakládá se ENOVE – European Network for Video Education – pracovní skupina Zdravko Rusev 2002. Vědecké výsledky se připravují k publikování v metodice pro tvorbu evropské sítě pro vzdělávání s využitím inteligentních technologií pro vzdálenou komunikaci.

Mezinárodní konferenci ITVIK 2006 zahájili: prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., prorektor Univerzity Pardubice; prof. Nencho Nenov, rektor Todor Kableskov University of Transport – Sofia a prof. Ing. Petr Noskievič, CSc., prorektor Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě (VŠB – TU v Ostravě). Fórum pořádala Univerzita Pardubice ve spolupráci s VŠB – TU v Ostravě a sdružením CESNET. Zahraničním partnerem byla Dopravní univerzita Todora Kableskova – Sofia a UACG v Sofii, Bulharsko.

Na mezinárodním fóru ITVIK bylo zastoupeno dvanáct zahraničních a devět českých vysokých škol a univerzit. Konference se zúčastnilo deset států EU a tři evropské (Bulharsko, Rumunsko a Turecko). Pomocí videopřenosů byla konference sledována na VŠB-TU v Os-

travě. Bylo prezentováno spojení s TKUT Bulharsko a Žilinskou univerzitou v Žilině. Jeden z příspěvků zazněl přímo z Fakulty informatiky na Masarykově univerzitě v Brně (MU v Brně).

Na konferenci zazněly odborné příspěvky z VŠB-TU v Ostravě, MU v Brně, UACG v Sofii, Technické univerzity v Bratislavě, Žilinské univerzity v Žilině. V rámci pracovní skupiny ENOVE byly prezentovány zprávy jednotlivých partnerů ze Žilinské univerzity ze Žiliny, Technické univerzity v Bratislavě, Technické univerzity ve Vídni, Technické univerzity v Istanbulu, dopravní univerzity Todora Kableskova v Sofii, Polytechniky v Bukurešti, Aristotelské univerzity v Soluni, Polytechniky v Miláně, Univerzity pro architekturu, stavebnictví a geodézii v Sofii (UACG).

V rámci workshopů byly připraveny podklady pro jeden český projekt – setkání zástupců Informačních center vysokých škol v České republice, jehož se účastnili Ing. arch. Zdravko Rusev, CSc. (DFJP) a Ing. Olga Klapšťová (IC), a tři evropské. Jeden z workshopů se věnoval problematice projektu spolupráce měst a univerzit v Evropě SUP 2007, za účasti Ing. arch. Zdravko Ruseva, CSc. (DFJP) a doc. Ing. Ilony Obršálové, CSc. (FES). Workshopu SUP se zúčastnili i zástupci Magistrátu města Plzně (Milan Svoboda) a Magistrátu města Ostravy (Ivo Staš).

Inteligentní technologie pro vzdálenou komunikaci by měly tvořit moderní základ nového systémového řešení pro evropskou vysokoškolskou výuku jednadvacátého století.

*Ing. arch. Zdravko Rusev, CSc., prof. IAA
odborný garant projektu
Katedra dopravní infrastruktury DFJP*

studenti

Úspěch studentů elektrotechniky v soutěži ČEZ

Nadace ČEZ ve spolupráci s Fakultou elektrotechnickou Českého vysokého učení technického v Praze pořádala letos již sedmý ročník soutěže „O nejlepší studentský vědecko-technický projekt“. Cílem soutěže je motivovat studenty

elektrotechnických oborů vysokých škol k vytváření diplomových a bakalářských prací tak, aby dosahovaly vysoké odborné úrovně, obsahovaly původní myšlenky a aby výsledky

prací byly přínosné a prakticky použitelné. Je možno volit mezi následujícími obory:

- Elektroenergetika,
- Elektrické stroje, přístroje a pohony,
- Ekonomika a řízení elektrotechniky a energetiky,
- Technologické systémy a elektrotechnologie,
- Tepelně energetická zařízení,
- Dozimetrie a aplikace ionizujícího záření.

Práce jsou hodnoceny ve dvou úrovních. První úroveň tvoří výběr v rámci fakulty nebo katedry, jejíž vyučující doporučí dle svého uvážení nejvýše tři autory pro každý obor do celostátního finále. To se odehrává v prostorách Fakulty elektrotechnické Českého vysokého učení technického v Praze formou posterové konference, tj. každý účastník prezentuje své výsledky jednak písemně a graficky na panelu o velikosti 160 x 90 cm, jednak ústně při diskusi s členy hodnotící komise, složené z vysokoškolských učitelů, případně odborníků z praxe. Odměnou dvěma nejlepším účastníkům v každém oboru soutěže byl letos devítidenní zájezd do Kanady, což ovšem nebylo dopředu nikomu známo.

Pedagogové na Katedře elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky Dopravní fakulty Jana Pernera z celkem osmnácti prací vybrali diplomovou práci „Spolupráce vozidlového sběrače s trolejovým vedením 3 kV DC“ (autor Tomáš Krčma) a bakalářskou práci „Návrh pohonu elektromobilu s alternativními zdroji energie“ (autor Tomáš Vydržal, absolvent kombinované formy studia).

Finále proběhlo 27. června za účasti více než 30 soutěžících ze čtyř univerzit. Členy komise byli mimo jiné i doc. Ing. Josef Rosenkranz, CSc. z Katedry fyziky Fakulty elektrotechnické v Praze a prof. Ing. Josef Tlustý, CSc., vedoucí Katedry elektroenergetiky z Fakulty elektrotechnické Českého vysokého učení technického v Praze. Oba studenti pardubické univerzity před komisí obstáli a dosáhli na oceněné pozice, když jejich práce obsadily první, resp. druhé místo ve svých oborech. O studijním zájezdu, který se uskutečnil na konci září, jeho průběhu a kanadské energetice vůbec pojednává následující článek. K celkovému zhodnocení soutěže z pohledu nás účastníků lze dodat následující:

Hlavním důvodem, proč naše práce zaujaly, byla vhodně zvolená témata. Jak problematika alternativních pohonů s využitím palivových článků, tak mechanický kontakt sběrače s vedením nejsou v naší republice soustavněji studovány a tím méně jsou námětem bakalářských a diplomových prací. Praktický přínos je opět zřejmý – palivové články se patrně stanou novým energetickým zdrojem pro dopravní prostředky vzhledem k postupnému vyčerpávání zásob ropy; studium a simulace kontaktu sběrače s vedením jsou nezbytné, mají-li se na železnici spolehlivě pohybovat vlaky vysokými rychlostmi. Oba studenti také při zpracovávání podkladů a tvorbě práce úzce spolupracovali s průmyslem – s výrobcem palivových článků, s firmou navrhující a realizující trolejové vedení.

úvodní projev při slavnostním zahájení pronesl doc. Rosenkranz

student ČVUT při diskusi u svého posteru

Účastníci následujících ročníků by měli věnovat podstatně větší pozornost grafické úpravě soutěžního panelu, než jsme učinili my. Naše příprava na soutěž byla značně poznamenána časovou tísň, také technická a finanční náročnost barevného tisku na velkých plochách nás přinutila místo jediného, velkého posteru použít více listů formátu A4. Poněkud improvizované prezentace se tak v žádném případě nemohly rovnat profesionálně vyhlížejícím posterům velikosti A0 ostatních studentů. Komise naštěstí hodnotila práce hlavně z hlediska elektrotechniky, nikoliv marketingu, to však nemusí být nadále pravidlem. Kvalitní výsledky jsou v dnešní době pouze jednou z podmínek úspěchu. Neméně důležité je s těmito výsledky seznámit okolí zajímavým, důvěryhodným a často i poněkud agresivním způsobem.

Tato soutěž je důkazem, že i studenti menších pracovišť mohou dosahovat vynikajících výsledků. Ve srovnání s naší katedrou podstatně větší Vysoké učení technické v Brně a její Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií získala ocenění u dvou a Fakulta elektrotechnická Západočeské univerzity v Plzni pouze u jednoho studenta.

Na závěr mi prosím dovoluje jednu úvahu týkající se výuky elektrotechniky na naší univerzitě. Úspěchy v soutěži „O nejlepší studentský vědeckotechnický projekt“ ukazují na životaschopnost současného elektrotechnického oboru a měly by být podnětem dalšímu rozšiřování a zkvalitňování. Mám však za to, že základní podmínkou tohoto rozvoje je převe-

dení Katedry elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky Dopravní fakulty Jana Pernera pod Ústav elektrotechniky a informatiky naší univerzity, čímž by byla sjednocena výuka těchto perspektivních a zaměstnavateli žádaných oborů pod jedinou organizační složku univerzity. Vytvořily by se tak předpoklady zlepšování jak pedagogického a materiálního zabezpečení, tak propagace studijního zaměření Elektrotechnická zařízení v dopravě, které je dnes dokonale skryto ve studijním programu Dopravní inženýrství a spoje, obor Dopravní infrastruktura. Ani jeho absolventi nemají v současnosti na vysokoškolském diplomu o elektrotechnice

ani zmínku, což úspěchu na trhu práce rozhodně neprospívá. Samozřejmě předpokládám, že by se jednalo o náročný proces, spojený s akreditacemi nových bakalářských, inženýrských i doktorských programů na Ústavu elektrotechniky a informatiky. Rozšiřování nabídky elektrotechnických oborů však může být jedním z prostředků zajištění konkurenceschopnosti univerzity vzhledem k ostatním vysokým školám. Výše uvedený krok se tedy jistě vyplatí zvážit.

*Ing. Tomáš Krčma
absolvent Katedry elektrotechniky, elektroniky
a zabezpečovací techniky DFJP*

Pardubičtí studenti v Kanadě

dřevěné stožáry VN a NN vedení jsou pro Kanadu typické a nalezneme je i v centru hlavního města Ottawy

Výherci soutěže „O nejlepší studentský vědeckotechnický projekt Nadace ČEZ“, mezi nimiž byli i dva absolventi Katedry elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky Dopravní fakulty Jana Pernera, byli odměněni poznávacím zájezdem do Kanady, který se uskutečnil ve dnech 24. září až 2. října. Zájezdu se kromě výherců zúčastnili i čtyři pedagogové Českého vysokého učení technického v Praze, tvořící organizační a odborný štáb, a jedna pracovnice Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Program zájezdu byl velmi bohatý a poměrně náročný vzhledem k velkým vzdálenostem mezi jednotlivými místy. Hlavní důraz byl kladen

samozřejmě na energetiku. O Kanadě je známo, že nevládní větší zásoby uhlí. Zásoby ropy, zemního plynu a především možnosti vodní energie zde však patří k největším na světě. V Kanadě se na celkové výrobě elektřiny podílejí vodní elektrárny 60 %, uhelné jen 19 %. V provincii Québec, kde jsme se pohybovali především, je obdobou naší firmy ČEZ podnik Hydro Québec. Název je přiléhavý, neboť podíl vodní energie na výrobě elektřiny v této provincii je neuvěřitelných 97 %. Bude jistě vhodné přiblížit alespoň tři nejzajímavější místa spjatá s energetikou, která jsme navštívili.

Největším problémem Hydro Québec není energii vyrobit, ale spolehlivě ji přenést do místa spotřeby. Mnoho elektráren se nachází při ústí řek do Hudsonova zálivu na severu provincie, centrum s velkými městy Montréal a Québec naopak na jihu, nehledě na značný export elektřiny do USA. Pro přenosy na vzdálenosti přes 1 000 km tak Hydro Québec používá jednak základní soustavu 735 kV střídavých (v České republice se setkáme nejvýše se 400 kV), jednak z technického hlediska nesmírně zajímavou stejnosměrnou linku o napětí 450 kV, jejíž stavba byla dokončena v roce 1991. Výhodou stejnosměrných přenosů je kromě nižších ztrát možnost spolupráce dvou střídavých sítí bez nutnosti jejich synchronizace, což je nutné právě pro export. Linka začíná na severu v rozvodně Radisson vybavené tyristorovým usměrňovačem o výkonu 2,2 GW. Po-

kračuje na jihovýchod přes rozvodny Nicolet (tu jsme navštívili) a Des Cantons, ve kterých jsou umístěny tyristorové měniče, schopné jak energii do stejnosměrné linky dodávat (usměrňovačový režim), tak ji z linky odebrat (invertorový režim). Linka je zakončena v rozvodně Sandy Pond poblíž města Boston v USA. Tyristorové měniče v rozvodnách tvoří základní článek celého stejnosměrného přenosu a dodnes jsou špičkovým výrobkem silnoproudé elektroniky. Nabízí se srovnání s některými českými výrobci kolejových vozidel, kteří se stále potýkají s problémy u měničů na stokrát nižší napětí a tisíckrát nižší výkony.

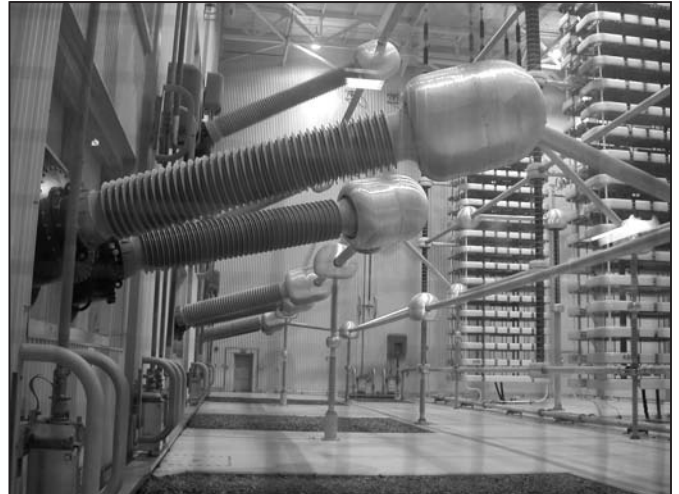
Dalším článkem energetické soustavy v Québecu jsou samotné zdroje. My jsme navštívili průtočnou vodní elektrárnu Beauharnois ležící na řece Sv. Vavřince. Charakteristický pro tento typ elektráren je malý spád, velký průtok a absence horní nádrže. Vhodné jsou tedy pro použití na dolních tocích velkých řek. Výhodou průtočných elektráren jsou nízké investiční náklady, protože nevyžadují stavbu vysokých hrází ani zábor půdy pro horní nádrž. Nevýhodou je obtížná regulace a z toho plynoucí kolísání dodávaného výkonu v průběhu roku. Elektrárnu Beauharnois tvoří téměř 900 m dlouhá hala postavená napříč řekou, ve které je umístěno 38 turbín. Celkový instalovaný výkon 1,6 GW lze srovnat s naší největší vodní elektrárnou Orlík (0,36

GW) nebo uhelnou elektrárnou Chvaletice (0,8 GW).

Dalším navštíveným místem souvisejícím s energetikou byla pobočka Université du Québec se sídlem v Chicoutimi, univerzitním městě s 60 tisíci obyvateli. Sídlí zde organizace CIGELE, společné pracoviště univerzity a Hydro Québec, které sdružuje přibližně 30 akademických pracovníků, doktorandů, pracovníků komerčního sektoru a techniků. Mezi hlavní oblasti výzkumu patří studium a simulace námrazových procesů na vedení, elektrických vlastností izolátorů pokrytých námrazou a vývoj postupů odstraňování námrazy a preventivních opatření proti ní. Pro tyto účely CIGELE disponuje jednak laboratorii vývoje nanotechnologií, pro praktické zkoušky pak ledovými a klimatickými komorami s vysokonapěťovými zdroji. Všichni jsme byli překvapeni špičkovým přístrojovým vybavením a nákladnými klimatickými komorami provozovanými na univerzitě. Přítomnost tohoto vybavení však má, jak nám sdělil vedoucí CIGELE, logický důvod – vzhledem k prakticky použitelným (a zpeněžitelným) výsledkům výzkumů průmysl vysokou školu neváhá sponzorovat. Je otázkou, zda i naši doktorandi budou někdy mít přístup k podobné špičkové technice.

Mimo elektráren a rozvodů jsme navštívili i jiná místa. Velmi poučná byla audience u velvyslance České republiky v Kanadě Pavla Vošalíka, se kterým jsme diskutovali o všech možných otázkách včetně pracovního uplatnění v Kanadě. Pro některé naše studenty by mohla být zajímavá skutečnost, že v provinciích Alberta a Saskatchewan panuje dlouhodobý nedostatek kvalifikovaných pracovních sil. Navíc je připravována úmluva na úrovni ministerstev, která umožní mladým lidem z České republiky pracovat v Kanadě 1 rok bez pracovního povolení, které je jinak poměrně obtížné získat. Měli jsme také možnost seznámit se s dopravním systémem celé provincie. V městě Montréal tvoří základ městské hromadné dopravy podzemní dráha, jejíž vozy mají kola s pneumatikami. Jízda je přesto stejně hlučná a neklidná jako u běžného metra. Jediným důvodem ospravedlňujícím vyšší spotřebu energie danou jízdou odporem pneumatik jsou velká stoupání, která se na podzemních trasách nacházejí. Cena jízdenky 2,50 \$ (cca 50 Kč) je poměrně vysoká, zajímavě je však řešen bezplatný přestup na navazující autobusy. Při výstupu z placeného prostoru si každý cestující může v automatu zdarma vytisknout jízdenku, opravňující během následující hodiny a půl použít jakýkoliv autobusový spoj vyjíždějící od příslušné stanice metra. Podobný způsob platí i při přestupu z autobusu na metro. Celkově je MHD ve městech na poměrně dobré úrovni, při meziměstské přepravě je ovšem auto naprostou nezbytností. Dálniční síť včetně mimoúrovňových křižovatek je kvalitní a cena benzínu nízká. Natural 95 lze většinou koupit za méně než 0,9 \$ za litr.

Celkové hodnocení zájezdu vyznívá kladně. Seznámili jsme se jak s mnoha technickými odlišnostmi v rámci energetické soustavy Kanady, tak se zemí samotnou. Velký dík patří jak organizátorům z Českého vysokého učení technického v Praze, tak sponzorské společnosti ČEZ.

hala tyristorového měniče v rozvodně Nicolet, vpravo jsou patrné tyristorové bloky

noční pohled na jednu z ulic v Montréalu

typická krajina v Québecu – lesy a 735 kV linky

*Ing. Tomáš Krčma a Bc. Tomáš Vyržal
absolventi Katedry elektrotechniky, elektroniky
a zabezpečovací techniky DFJP*

Kráska z Pardubic dobyla Prahu

Třiatřicetiletá **Monika Horáková** z Pardubic se o víkend stala vítězkou letošního ročníku soutěže Miss Praha 2006 Open.

„Bylo to nečekané a moc příjemné“, popisovala své pocity dívka, kterou diváci v pražském Obecním domě zvolili také Miss sympatie.

„Účast v této soutěži jsem brala jako výzvu. Pár podobných klání už jsem absolvovala, tak jsem si řekla, že to ještě jednou a naposledy zkusím“, svěřila se někdejší Miss Junior 2001, Miss Východní Čechy 2004 a finalistka Miss České republiky ze stejného roku, kde získala rovněž ocenění Miss talent. „Po výhře v této soutěži mám trochu dilema, jestli své rozhodnutí ještě nepřehodnotím“, usmála se Monika Horáková.

Studentka třetího ročníku Fakulty ekonomicko-správní naší univerzity získala za triumf vedle dalších cen i osobní vůz.

„Už ho mám v garáži. Odjela jsem s ním rovnou z Prahy domů“, poznamenala kráska, jež porotu zaujala nejen svou 173 centimetrů vysokou postavou a mírami 91-63-90. „Po soutěži jsem se dozvěděla, že mi prý hodně pomohl rozhovor. Ten byl rozdělen do tří částí. Nejprve jsme se musely představit a pak reagovat na světově proslulé Murphyho zákony. Měla jsem za úkol hovořit na téma Nejhorší fotografie jsou ty pasové. Na závěr této části jsme dostaly otázky, které zkoumaly, jak jsme na tom s všeobecným přehledem. Pouze polovina dívek je zodpověděla správně. Naštěstí jsem byla mezi nimi,“ oddychla si Monika, která nadchla i svou volnou disciplínou – scénickým tancem. „Před ní mi bylo v soutěži nejhůř. Měla jsem možnost si ji přímo na místě vyzkoušet jen jednou. Měla jsem z toho zvláštní pocit, ale nakonec to naštěstí dobře dopadlo,“ dodala.

V Praze absolvovala kromě promenády v plavkách rovněž módní přehlídku, během níž dvanáct finalistek z celé republiky předvádělo i poměrně odvážné modely z dílny návrháře Ludka Hanáka.

Tomáš Dvořák

převzato z Pardubického deníku ze dne 14. 11. 2006

kultura

45. výstava v Galerii Univerzity Pardubice

ZDENĚK KOLÁŘSKÝ medaile, mince a sochařské práce

Při příležitosti listopadového státního svátku České republiky a k připomenutí událostí, které mají své historické vazby na vysokoškolskou půdu, byla otevřena již 45. výstava v Galerii Univerzity Pardubice – akademického sochaře Zdeněka Kolářského – **MEDAILE, MINCE A SOCHAŘSKÉ PRÁCE**.

Zdeněk Kolářský jako autor rozsáhlé tvorby reliéfního umění se představuje touto výstavou, obsahující návrhy, modely a vydané mincovní ražby a medaile. Realizoval např. mince k výročí Národního divadla 1883 – 1983, Jana Nerudy 1884 – 1984, úmrtí Karla IV. a další. Významná pro současnou tvorbu oběžných mincí byla ražba tříkorunové mince a na ni navazující ražba oběžné pětikoruny, která byla ražena zkušebně. Rozsáhlá je Kolářského medailéřská práce pro mezinárodní výstavy poštovních známek v Praze 1968, 1978, 1988,

1998 a pro výstavy filatelistů v Brně 1974, 1984, 2000, 2005.

Vytvořil mnoho pamětních desek v rodném podhůří Orlických hor – pro město Rychnov nad Kněžnou Karla Poláčka, F. M. Pelcla, J. Rychnovského, J. Šlitra. Navrhl řešení prostoru Muzea K. Poláčka s pamětní deskou holocaustu a památník Obětem světových válek. V Letohradu byla odhalena deska prof. JUDr. Josefa Korbela a Madeleine Albrightové, v Jablonném nad Orlicí deska Petra Figula Jablonského. Jeho práce najdeme v Lanškrouně – památník J. M. Marci, pamětní desky Ch. Polkarp Erxleben, Jindřich Praveček, Ing. Bohumil Modrý. V roce 2005 v prostoru zámku a muzea v Lanškrouně otevřel stálou výstavu – Kabinet mincí a medailí. Jeho díla jsou v Žamberku, Čermné, Žampachu, Liberku, Pěčíně.

Realizoval desítky portrétních medailí významných světových osobností v celém spektru lidských činností. Pro Památník národního písemnictví navrhl ražby medailí – Karel a Josef Čapkové, Jan Neruda, Marie Pujmanová, Jan Werich, Franz Kafka, F. M. Pelcl. Autorův tvůrčí záběr postihuje realizace státních znaků pro prostory staré Poslanecké sněmovny a zasedací síň státních aktů. Pro Úřad vlády vytvořil vstupní označení budovy a státní znak pro zasedací síň. Jeho prací je i emblém při vstupu do Nové scény Národního divadla, posléze Laterny magiky. Je autorem symbolického prstencového řetězce kolem sousoší Myslbekova sv. Václava jako memento osudů českého národa.

Spolupracuje s řadou českých univerzit na vzniku insignií, medailí a pečetidel. Mezi ně se řadí práce pro Slezskou univerzitu v Opavě, Matematicko-fyzikální fakultu UK v Praze, Filozofickou a Přírodovědeckou fakultu UK v Praze, ČVUT v Praze a Univerzitu Pardubice.

Dílo Zdeňka Kolářského je s Univerzitou Pardubice spjato již po řadu let. V roce 2000 vytvořil pro univerzitu velkou bronzovou Pamětní medaili Univerzity Pardubice a velkou stříbrnou Medaili za zásluhy o Univerzitu Pardubice, které jsou udělovány rektorem univerzity. S prací Zdeňka Kolářského se mohou setkávat i studenti, a to v univerzitní aule. V roce 2004 se mistr ujal ztvárnění prvního pražského arcibiskupa, kancléře Univerzity Karlovy v Praze, rádce, diplomata a přítele krále a císaře Karla IV. a patrona města Pardubic a pro univerzitu vytvořil ojedinělý monumentální bronzový reliéf znázorňující poprsí Arnošta z Pardubic, umělecké dílo, jež zdobí vstupní foyer velkého přednáškového sálu univerzitní auly, která byla přejmenována na Aulu Arnošta z Pardubic. Na sklonku letošního léta byla uvedena do života též série malých příležitostných medailí univerzity podle Kolářského autorského návrhu:

- pro IX. sjezd českých historiků, který se konal v Pardubicích v září t. r. (oboustranná medaile),
- pro výročí 15 let Fakulty ekonomicko-správní v letošním roce (oboustranná medaile)

a jednostranná příležitostná medaile univerzitní.

(vw)

Koncert Komorní filharmonie Pardubice

Vyvrcholením programu univerzity ke Dni boje studentů za svobodu a demokracii byl již tradičně slavnostní koncert. V provedení Komorní filharmonie Pardubice pod taktovkou estonského dirigenta Yuri Alperena zazněla Mozartova díla a úžasná „Skotská“ symfonie Felixe Mendelssohna-Bartholdyho. V sólovém koncertu se akademické obci a příznivcům hudby představil italský klarinetista Fabio Furia.

DIRIGENT A KLAVÍRISTA YURI ALPERTEN pochází z hudební rodiny: jeho otec byl houslistou Estonského národního symfonického orchestru, matka učitelkou hry na klavír. Alperen se začal zabývat hudbou a hrou na klavír u věhlasného estonského klavírního pedagoga Bruna Lukky na tallinské vysoké hudební škole, později studoval obor dirigování u Romana Matsova a v roce 1985 absolvoval tato studia ve třídě Ilji Musina na leningradské konzervatoři. Zanedlouho se mladý umělec představil u dirigentského pultu v čele Estonského národního symfonického orchestru a na prknech Estonské národní opery, kde je od roku 1985 dirigentem a v letech 2002 – 2004 jejím šéfem. Už v roce 1993 zahajuje Alperen svou pedagogickou činnost na Estonské vysoké hudební škole a v letech 1994 – 2000 je šéfdirigentem Symfonického orchestru Estonské hudební akademie. V této době zastával i post šéfa Pärnu City orchestra. Umělec dirigentsky spolupracoval s prestižními operními domy a symfonickými tělesy, např. s Estonskou národní operou, moskevským Velkým divadlem, Národní operou v Rize, operními scénami ve Finsku, Estonským národním symfonickým orchestrem, Minskou filharmonií, Novosibirskou filharmonií, Petrohradskou filharmonií, Budapeštskými filharmoniky ad. Alperenův operní a baletní repertoár zahrnuje přes padesát jevištních titulů, vesměs stěžejních děl světových mistrů. Jeho symfonický a oratorní okruh obsahuje díla jak velkých klasiků (Haydn, Mozart, Beethoven) a romantiků (Berlioz, Brahms, Verdi, Sibelius), tak i kompozice velkých géníů 20. století (Šostakovič apod.). Yuri Alperen je nositelem řady významných ocenění, zejména prestižních výročních cen spojených s jeho dirigentskou činností v operní a symfonické sféře.

FABIO FURIA se věnuje hudbě od sedmi let. Po raných studiích hry na klavír a akordeon se začal v šestnácti letech intenzívně věnovat svému hlavnímu oboru – klarinetové hře. Po absolutoriu konzervatoře v Cagliari, kde navštěvoval třídu Roberta Gandera, pokračoval ve studiu svého celoživotního oboru na hudební akademii Paola Chimeriho u Alessandra Carbonara a na mezinárodní hudební akademii Lorenza Perosiho u Antonyho Paye. Virtuos se zúčastnil celé řady prestižních soutěží, ze kterých si odnesl vždy ta nejvyšší ocenění. Furia koncertoval v mnoha evropských zemích a svoje svrchované umění prezentoval na předních světových festivalech. Pravidelně spolupracuje s významnými hudebníky a ansámblu, např. se Sólisty La Scaly, Antony Payem, Turner String kvartetem, Budapeštským komorním orchestrem, Kodályho kvartetem, římskou Accademia Strumentale, Salcburským

v úvodu koncertu zazněla symfonie č. 25 g moll K.183 W. A. Mozarta

italský klarinetista Fabio Furia mistrně předvedl skladbu W. A. Mozarta Koncert pro klarinet a orchestr A dur K. 622

obecenstvo bylo uchváčeno provedením F. Mendelssohna - Bartholdyho symfonie č. 3 a moll „Skotská“, op. 56 pod taktovkou Yuri Alperena

komorním orchestrem, Kyjevskými symfoniky a mnoha dalšími. Fabio Furia je předsedou a uměleckým ředitelem asociace Anton Stadler a zakladatelem mezinárodního komorního hudebního festivalu Iglesias. Je činný i pedagogicky – v současnosti vyučuje hře na klarinet na konzervatoři v Cagliari.

– z koncertního programu –
PhDr. Vladimír Kulík
Komorní filharmonie Pardubice

Standarta rektora – 48. ročník – akademický rok 2005/2006

V akademickém roce 2005/2006 se uskutečnil již 48. ročník soutěže ve sportovních disciplínách, novodobě 9. ročník přeboru univerzity „Standarta rektora“.

Katedra tělovýchovy a sportu vypsalala 11 soutěží – z toho 8 v kolektivních sportech (badminton, basketbal, florbal, tenis, street-ball, volejbal – pohár, volejbal – družstva, volejbal – debl) a 3 v individuálních sportech (plavání, vzpírání, st. tenis).

VÝSLEDKY	FES	FChT	DFJP	FF	ÚEI
Badminton – čtyřhra	4		6	2	
Tenis – čtyřhra	6	2	4		
Basketbal	6	2	4		
Street-ball		4	6	2	
Florbal			12		
Volejbal – pohár	4	6		2	
Volejbal – družstva	2+1	1	2	3	3
Volejbal – debl	3+2+1	2+1	3		
St. tenis – dvouhry	3	3 (2+1)			
Plavání muži	2	1	3		3
Plavání ženy	1	2			
Vzpírání	4 (3+1)				2
celkem	39	24	40	9	8

Umístění

1. místo DFJP
2. místo FES
3. místo FChT
4. místo FF
5. místo ÚEI

Vysvětlení bodování soutěže:

Kolektivní sporty:

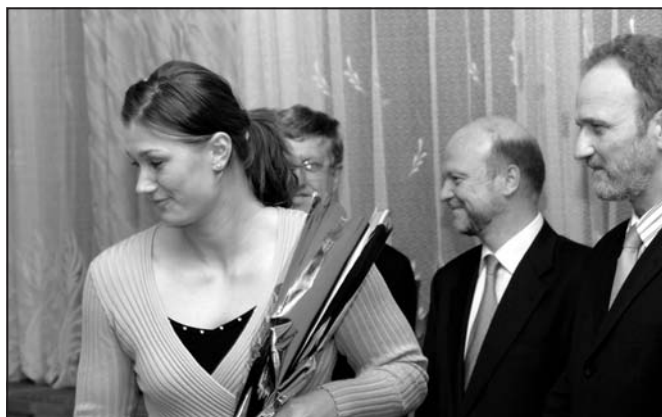
1. místo – 6 bodů, 2. místo – 4 body, 3. místo – 2 body

Individ. sporty:

1. místo – 3 body, 2. místo – 2 body, 3. místo – 1 bod

Dlouholeté prvenství Fakulty chemicko-technologické přebrala letos – a stříbrný putovní pohár získala – Dopravní fakulta Jana Pernera.

*PhDr. Josef Kořínek
Katedra tělovýchovy a sportu UPa*

tradičně a slavnostně byli k 17. listopadu vyhlášeni nejlepší sportovci univerzity za ak. rok 2005/2006, kterými letos byli – Ing. Jana Kárníková (FES), Zdeněk Cejnar (FES), Zdeněk Hnilo (FChT), Markéta Pazderková (FChT) a Ing. Jana Martinová (FChT)

osobnosti

Udělení francouzského řádu rytíře Akademických palm doktorovi Skalníkovi

francouzský velvyslanec Jeho excelence Charles Fries s chotí, PhDr. Petr Skalník (vpravo)

slavnostní přípitek po udělení řádů, francouzský velvyslanec Charles Fries a PhDr. Petr Skalník se svou manželkou Marií

V překrásných prostorách pražského paláce Buquoy, sídla francouzského velvyslanectví v Praze, byly dne 7. listopadu šesti předním osobnostem z oblasti školství, vědy a výzkumu předávány insignie rytíře Řádu akademických palm. Jedním z oceněných byl akademický pracovník naší univerzity PhDr. Petr Skalník, CSc., člen Katedry sociálních věd Fakulty filozofické. K dalším dekorovaným osobnostem patřily Jitka Jakubková, Lydie Petrářová, Jitka Rychtaříková, Zuzana Wiesnerová a Vladimír Kučera.

Světově uznávanému sociálnímu antropologovi a afrikanistovi PhDr. Skalníkovi byla vzdána pocta za jeho vynikající vědeckou práci a jeho pozoruhodné přispění k rozvoji francouzsko-českých styků. Francouzský velvyslanec při předávání této insignie vyzdvihl, že PhDr. Skalník je současné době jedním z největších světových odborníků na politickou antropologii Afriky.

V projevu francouzského velvyslance byl mimo jiné položen důraz na významnou spolupráci PhDr. Skalníka s francouzskými afrikanisty a antropology. V roce 1986 získal stipendium Státního ústředí pro vědecký výzkum (CNRS) a absolvoval

studijní pobyt v Laboratoire d'anthropologie sociale v Paříži. Poté PhDr. Skalník obdržel dvě pozvání od Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales. Spolu s francouzskými kolegy organizoval PhDr. Skalník v Praze celou řadu odborných seminářů ve spolupráci s Francouzským ústavem pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES).

PhDr. Skalník přednášel na půdě domácích (Univerzita Karlova v Praze) i zahraničních univerzit (například Univerzita v Leidenu, Holandsko; Univerzita v Kapském Městě, Jižní Afrika; Univerzita ve Wroclawi, Polsko; Univerzita Komenského v Bratislavě). Jako sociální antropolog podnikl řadu terénních výzkumů, které vykonával v nejrůznějších částech světa (Papua Nová Guinea, Ghana, Lesotho, Jižní Afrika, Namibie, Kavkaz, Polsko, Irsko, Libanon, Československo). PhDr. Skalník je autorem četných knih, překladů a dokumentárních filmů a pravidelně publikuje v mezinárodních vědeckých časopisech.

Pro naši akademickou obec je proto ctí, že jméno oceněného PhDr. Skalníka je spojeno právě s Univerzitou Pardubice.

PaedDr. Hana Horáková, Ph.D.

Katedra sociálních věd FF

historie

88. výročí vyhlášení samostatné Československé republiky

Dne 28. října se na náměstí Čs. legií před sochou T. G. Masaryka konalo tradiční shromáždění občanů k významnému státnímu svátku.

PhDr. Jiří Kotyk za Masarykovou společnost – pobočku Pardubice při této příležitosti řekl:

Vážený pane senátore, dámy a pánové!

Kdo se dívá pozorněji na náš život veřejný, potká se různými typy intrikánů. Toto intrikánství však otravuje všecek náš život. Protože nedovedou být lvy, stávají se liškami, protože nedovedou být hrdiny, stávají se lokaji a pomáhají si chytráctvím... Je to skutečně nutné, aby se lež v různých podobách

stávala politickou zbraní? Kdo chce a umí pracovat, nepotřebuje intrikovat. Dámy a pánové, to není popis dnešní politické situace kolem nás, tak charakterizoval naši politiku ve své knize „Česká otázka“, vydané roku 1895, T. G. Masaryk – tvůrce onoho státu, jehož vznik si dnes opět připomínáme. Zůstává v našich očích stálým a neúnavným kultivátorem české politiky a lidí, kteří ji realizují. Vzpomeňme jen na cennou devízu první republiky obsaženou v mottu parlamentní Pětky: „Dohodli jsme se, že se dohodneme.“ V tom smyslu politická dohoda zůstává uměním možného, uměním kompromisu. Aby byl možný, je však třeba snahy všech zúčastněných stran, a jak se dnes rádo říká – politické vůle. Není-li, politika se dostává do úzkých a ocitá se v koncích svých možností. V těsně předvolebních situacích se z politických suterénů vytahuje korupční až kriminální bláto „českých Kocourkovů a Hulvátovů“, jak to trefně pojmenoval právě T. G. Masaryk, aby to poškodilo politického rivala. Konfrontační atmosféra poznamenaná všechny zúčastněné. Navzájem poplivaní političtí partneři pak mají usednout k jednacímu stolu a dosáhnout spolu kýženého kompromisu a politické dohody. Je to vůbec ještě reálně možné v situaci, kdy každý účastník jednání je vybaven nadto tzv. sloní pamětí, jež mu znemožňuje zapomenout na to, co jednání předcházelo? Tyto konkrétní věci jsme letos viděli několikrát se opakovat po parlamentních volbách. Tzn. velká politika se tak v očích voličů stává reálně velmi malou, což se odrazilo malou účastí při volbách komunálních a senátních. Etický boj se z politiky vytratil, volič aby jej doslova hledal pod lupou, programy a jejich realizace jakoby by byly tím posledním, o co v české politice vůbec jde. Slovní exhibicionismus a snaha o co nejsiláčtější výraz na adresu soupeře jsou dnes typickými znaky silového pojetí současné velké politiky.

Porovnáme-li ji s politikou místní, komunální, odborné problémy se na nižší úrovni přece jen méně politizují, uvažuje se více věcně.

I tady však platí, že je třeba vůle k dohodě a že je třeba opustit vojenskou konfrontační terminologii na adresu politických partnerů. Připomeňme ještě dvěma citáty Masaryka: „Musíme konečně v politice postupovat s otevřeným hledím. Žádné tajnůstkářství! Nynější politikové vzbuzují ve svém okolí i v sobě

oslava státního svátku před sochou T.G.M. na náměstí Čs. legií

víru, že vědí více, co nikdo mimo ně neví. Každý politický okultismus je zpátečnický a řečeno s biblí od zlého jest.”

A dále: „Kdykoli jsme vítězili, dalo se to více převahou ducha než fyzickou silou, kdykoli jsme podléhali, vinen býval nedostatek mravní statečnosti a občasné odvahy.” Položme si dnes, v den státního svátku, otázku, co je na podzim 2006 občanskou odvahou? Co by nám asi řekli tvůrci našeho státu a bojovníci za jeho svobodu a samostatnost z obou válek? „Politikové, více drobné práce a konkrétních činů! Méně předvolebního populismu na náměstích, méně módních póz pro bulváry všeho druhu, méně korupce a skandálů!”

Je tomu přesně 100 let, kdy Masaryk poprvé právě tady v Pardubicích na sjezdu své České strany pokrokové v říjnu roku 1906 ve velkém sále v prvním patře dnešního objektu Alfredo na Třídě míru vyslovil své krédo mnohokrát opakované a mnohokrát znesvěcené: „Nebát se a nekrást!” Je typickou odpovědí současnosti, že v tomto sále bylo nedávno otevřeno kasino.

Dnešní politika se k Masarykovi a jeho odkazu hlásí jen formálně, otec - zakladatel tvoří jen zdobnou kulisu naší státnosti, naši řečeno s písničkářem Karlem Krylem „demokraty”. Masarykovi náročné otázky dovnitř české společnosti však neztratily svou palčivou platnost a zůstávají provokující výzvou jako kdysi. Nastavují politikům a politikářům zrcadlo. Po rozpadu Československé republiky zůstává odkaz T. G. Masaryka a 28. října 1918 jen v konkrétních činech pro obec a vlast. K tomu bych nám všem chtěl popřát do budoucna více síly, občanské odvahy, optimismu a pevné zdraví.

(vw)

obsah

univerzita

- Den boje studentů za svobodu a demokracii 1

- Den otevřených dveří v nových tělocvičnách 10

- GAUDEAMUS 2006 11
- Mezinárodní spolupráce – rámcové smlouvy o spolupráci 11

fakulty a vysokoškolské ústavy

- Ministryně školství ocenila studenty vysokých škol 12
- Hlavní cena v celostátní soutěži diplomových prací 13

- Zatěžovací zkouška Wonkova mostu v Pardubicích 13
- Specialisté na restaurování z Iráku na Fakultě restaurování 14

- Celostátní setkání učitelů matematiky na gymnáziích 15
- Rozvoj distančních prvků vzdělávání na Fakultě ekonomicko-správní 16
- Omnitrans – software pro dopravní modelování 17
- Ruská duše v historicko-filozofickém kontextu 18
- Seminář pro pedagogy středních škol 19
- Mezinárodní pracovní setkání řešitelů společného vědeckého projektu „CAMELS” 19

konference, semináře

- Seminář o bezbariérové dopravě v Sasku a Německu 20
- 6. mezinárodní konference VITAMINS 2006 20

informační centrum

- Mezinárodní konference ITVIK 2006 21

studenti

- Úspěch studentů elektrotechniky v soutěži ČEZ 22
- Pardubičtí studenti v Kanadě 24
- Kráska z Pardubic dobyla Prahu 26

kultura

- 45. výstava v Galerii Univerzity Pardubice ZDENĚK KOLÁŘSKÝ medaile, mince a sochařské práce 26

- Koncert Komorní filharmonie Pardubice 28

sport

- Standarta rektora – 48. ročník – akademický rok 2005/2006 29

osobnosti

- Udělení francouzského řádu rytíře Akademických palemb doktorovi Skalníkovi 30

historie

- 88. výročí vyhlášení samostatné Československé republiky 30

příjemný a tvůrčí rok 2007 prožitý ve zdraví a spokojenosti

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci. Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice, tel.: 466 036 555, fax: 466 036 361, e-mail: promotion@upce.cz.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: <http://www.upce.cz> (v kapitole univerzita - dění na univerzitě).

Šéfredaktor: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: doc. Dr. Ing. Libor Beneš, PhDr. Miloš Charbuský, CSc., doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá. Fotodokumentace:

Univerzitní konferenční centrum - Adrian Zeiner, Lukáš Báčor, Jaroslav Hejzlar a archiv pořadatelů akcí. Grafická úprava a sazba: Informační centrum - Ing. Alena Komárková. Tisk: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice – prosinec 2006 – náklad 1 500 ks